

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXII Kaina 20 c. ANTRADIENIS, TUESDAY, RUGPIŲTIS — AUGUST 15, 1978 Nr. 190

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

ŽMOGAUS TEISĖS IR KOMUNIZMAS

Komunistų ideologai teigia, kad žmogaus teisių kėlimas esanti kova tik prieš komunizmą.

Okup. Lietuva. — Vilniaus komunistiškai "Tiesa" rugpiūčio 2 d. laidoje paskelbė istorijos mokslų kandidato Vyta. Kmeliausko straipsnį, kuriame bandoma įrodyti okupuotos Lietuvos gyventojui, kad rūpinimasis žmogaus teisėmis yra ne kas kita, kaip kova prieš komunizmą. Pasak istoriko, kapitalistams rūpi ne žmogaus teisės, o antikomunistinė politika. Ilgame straipsnyje be kitko rašoma:

"Buržuazinės propagandos centrai šiuo metu visame pasaulyje labai triukšmauja dėl žmogaus teisių. Vienas aršiausių antikomunistinio ideologų, JAV prezidento padėjėjas nacionalinio saugumo klausimams Z. Bzeinskis teigia, jog "žmogaus teisių" problema turi pakeisti visą tradicinį antikomunizmą ir jį turi būti grindžiama visa užsienio politika."

Naudojasi disidentų talka

"Naivų, žinoma, būtų tikėti, jog imperialistai, kurie napalmu degino Vietnamo kaimus, skatino Izraelio agresiją, palaiko rasistinius režimus Afrikoje, organizavo intervenciją Zaire, remia fašizmą Lotynų Amerikoje, staiga pakeitė savo pažiūras. Imperializmo esmė nepasikeitė. Antikomunizmas atstovavo ir atstovauja pačioms reakcingiausiomis monopolistinio kapitalo jėgoms, gina jų interesus."

Toliau skundžiamasi: "Dauguma buržuazijos ideologų iš esmės jau atsiskakė minties, kad socializmas galima panaikinti išorinių jėgų pagalba. Todėl kovai prieš socializmą niekuo nesilykštama, stengiamasi panaudoti dar pasitaikančius socialistinėse šalyse antivuomeninius elementus, išdavikus, socialistinės revoliucijos nuverstųjų klasių likučius. Tai atskirų žmonių savanaudiškumą, nukrypimus nuo socialistinės dorovės normų antikomunizmas ir stengiasi panaudoti kovai prieš socializmą."

"Triukšmą dėl "žmogaus teisių" antikomunizmas stengiasi sumažinti sparciai didėjančią socializmo įtaką visame pasaulyje".

Amerika sutrypusi teises

"Kapitalistiniame pasaulyje vis labiau aštrėja ekonominiai, socialiniai ir politiniai prieštaravimai. Bet kaip galima įtvirtinti žmogaus teises, jeigu nepanaikiname išnaudotojiškos santvarkos — kapitalizmo — pagrindai. Tai — antikomunistų kalbos apie žmogaus teisių gynimą ir jų įtvirtinimą kapitalizmo sąlygomis visada lieka tik gražiais žodžiais."

JAV imperializmas labai norėtų būti visų pripažintu "pasaulyje tvarkdaru". Gražiomis kalbomis apie "žmogaus teisių" gynimą jis dangsto savo agresyvią politiką. Teikdamas ginklus ir visai pa-

Palestiniečių tarpusavio karas

Beirut. — Sprogusi bomba viename pastate pareikalavo 98 palestiniečių gyvybių. Palestinos išlaisvinimo frontas veda tarpusavio labai arabams daug kainuojantį karą. Sprogime yra dingusių, kurie manoma gali būti palaidoti pastato griuvėsiuose. Sužesta 88 asmenys. Ilgi ginčai tarp dviejų palestiniečių grupių šimtą prasižėrė teroristiniais veiksmais ir abi grupės tarp savų kovoja, Izraeliui labai džiaugiantis.

Vėl naujos viensėdijos

Tel Aviv. — Izraelio kabinetas prieš mėnesį nutarė pastatyti dar penkias viensėdijas Vakarų krante. Ginčijamose žemėse žydai ir toliau kuriasi.

Aukštesnis kraujo spaudimas

Washingtonas. — Krašto aviacijos administracija skelbia, kad dėl didelio įtempimo aukštą kraujo spaudimą turi lėktuvų kontrolieriai. Bet penkerių metų studijos rodo, kad nėra, kaip buvo teigiama, jog jie turi išskirtinai daugiau skrandyje žaidžiu, psichinių ir kitų ryšių su įtempimu susijusių problemų. Tyrimus atliko Bostono universiteto medicinos fakultetas su federalinės aviacijos administracijos (FAA) žinia.

Parduota daug automašinų

Detroit. — General Motors bendrovės vadovybė skelbia, kad šimtą parduota rekordinis automobilių ir sunkvežimių skaičius, viso 15,4 mil. vienetų.

OLIMPIADA IR SUPUVUSI ŽUVIS

Detroitas. — "The Detroit News" laikraštis liepos 28 d. laidoje paskelbė straipsnį, pavadintą "Veidmainystės 1980 m. olimpiadą". Ilgesniame rašinyje kolumnistas David Edene klausia, kad tūkstantčiai plos besirungiantys sportininkams, o kas plos tiems, kurie yra koncentracijos stovyklose, valgo sušalusius kopūstus ir supuvusią žuvį. Milijonai domis olimpiniais žaidimais, o tik saujelė tėsidioms žmogaus teisėmis. Disidentų teismų metu televizijos tinklas NBC rūpinosi sporto rungtybių perdavimu. Kolumnistas primena Simą Kudirką ir jo įspėjimą, kad Amerika nesupranta kas yra laisvė. Amerikos pramonė, alus ir kitos

reklamos padės Sovietų politikai. Televizijos tinklas jau pardavė 80 proc. reikiamų skelbimų laiko. Puikiame straipsnyje iškeliama, kad televizija perduos reklamą, mums geriant koka-kolą, kitą Sibire valgyt sušalusius kopūstus ir supuvusią žuvį.

Pagražina Brežnevą

Maskva. — Užsienio korespondentai Maskvoje pranešė, kad sovietų laikraščiai pradėjo retuotuoti Brežnevo fotografijas. Jei anksčiau iš fotografijų būdavo išimama Brežnevo vis didėjanti plikė ir ausin įkištas aparatas, tai dabar retuotuojamas ir dvigubas Brežnevo pagurklis.

Vakarų Vokietijos spauda stipriai kritikuoja jų valstybės vadų puoselėjamą detentę su Sovietais, kuri čia vadinama "Rytų politikos" (Ostpolitik) vardu. Svarbiausias jos punktas — 1970 m. sutartis su Sovietais. Čia matome buvusį kanclerį W. Brandtą (antras iš dešinės), kai jį priėmė Maskvoje L. Brežnevas

Inž. Bronius Nainys, buvęs PLB pirmininkas, perduoda pareigas naujam PLB pirmininkui inž. Vytautui Kamantui. Pareigų perėmimas įvyko Jaunimo centro kavinėje rugpiūčio 6 d. Nuotr. J. Kuprio

KELIONĖ PO KREMLIAUS SATRAPIJAS

Stockholmas. — Latvių laikraščio "Latvija" korespondentas Augustas aprašo savo kelionę po socialistiškąs Rytų Europos kraštus. Korespondentas rašo: "Perėjome sieną tarp laisvojo pasaulio ir komunistinę despotiją, liniją, kur susiduria dvi skirtingos politinės santvarkos ir dvi jos rodo, kad nėra, kaip buvo teigiama, jog jie turi išskirtinai daugiau skrandyje žaidžiu, psichinių ir kitų ryšių su įtempimu susijusių problemų. Tyrimus atliko Bostono universiteto medicinos fakultetas su federalinės aviacijos administracijos (FAA) žinia."

Pirmiausia ką pamatome iš "socialistinio pasaulio" yra raudoni plakatai, kurie garbina visų gudriausių ir galingiausių kompartijų ir savo šūkiais riša ją su tautos masėmis, taigi iš tikrųjų pažemina ir pajaukia tautomobilių ir sunkvežimių skaičius, viso 15,4 mil. vienetų.

Visų pirma, ką patyrėme perėjime sieną — tai griežta kontrolė. Visi dokumentai kruopščiai patikrinami ir mutinė konfiskuojama visus Vakarų žurnalus bei laikraščius. Matyti, režimas panašiai bijo laisvojo pasaulio įtakos. Ši kontrolė pasikartoja prie kiekvienos sienos perėjimo. Pasikeičia tik kontrolierių uniformos, bet visas jų farsas visur kone vienodas. Bet išvažiuojant iš Kremliaus satrapijų į laisvąjį pasaulį kontrolė igauna griežtesnes formas. Taip pav. miegamuose vagonuose keliautojai naktį įžuliai išprašomi iš apatinių lovų, kad po jais ieškotų pasislėpusių pabėgėlių iš "socialistinio rojaus". Komunistinis režimas bijo ne vien laisvėje spausdinto žodžio. Visa tauta yra įbauginta ir žmonės bijo laisvai kalbėti su svetimais. Rytų Vokietijos "tautos armijos" atstovai net "nežinojo" pasakyti didesnių miestų pavadinimus, per kyriuos ejo traukinys. Jei informacija greičiai apribota.

Britai statys kinams kasyklas

Londonas. — Britai sudarė milijonų dolerių sutartį įruošti Kinijoj dvi anglių kasyklas. Visi tie įrengimai kainuosią apie 380 mil. dol. Kinai vis labiau ieško prekybos ryšių su Vakarų valstybėmis ir visa tai išaukia Sovietų Rusijos išpuolius prieš Pekiną.

VOKIETIJOS IR MASKVOS DRAUGYSTĖ

Washingtonas. — Kolumnistai Evans ir Novak, dažnai kritikuodami prezidento Carterio užsienio politiką, kaltina JAV vyriausybę svyravimu ir konkretumo stoka. Dėl šitokios Washingtono politikos išskyla gan pavojingas galimybės, kad kairieji V. Vokietijos socialdemokratai pradės ieškoti glaudesnių ryšių su Maskva.

V. Vokietijoje kairieji politikai, kurių priekyje stovi vokiečių socialdemokratų generalinis sekretorius Egon Bahr, seniai teigia, kad bet koks ateities abiejų Vokietijų suvienijimas gali įvykti tik su Sovietų Sąjungos pritirtimu. Šį pavasarį Bahr ilgai viešėjo pas Brežnevą. Grįžęs jis įrodinėjo, kad ateityje Europos socializmui teks ieškoti bendro politinio pagrindo su sovietų komunizmu. Kairieji socialdemokratai vokiečių partijoje sudaro apie trečdali visų narių. Jie tvirtina, kad V. Vokietijai pasitraukus iš NATO ir paskelbus neutralumą, galima būtų siekti Sovietų Rusijos draugiškumo ir garantijų prieš agresiją, o po to galėtų sekti abiejų Vokietijos dalių sujungimas.

Nepakeliamas smūgis

Istorijoje jau yra buvęs ne vienas kartas, kada Berlynas ir Maskva susitardavo. Prisimename 1922 m. Rapallo sutartis ir Molotovo-Ribentropo paktas. Socialdemokrato Egon Bahr tvirtina, kad Vokietijos sujungimo klausimą gali išspręsti ne Washingtonas, bet Maskva, dažnai pateisina neaiški Washingtono politika. Vokietijos kancleris, nuosaikus socialdemokratas Helmut Schmidt, rėmė neutroninių ginklų gaminimą, kuriam buvo

(A.T.)

Saudi Arabijoje draudžiamas alkoholis. Čia matyt viešai plakamas pasigėręs arabas.

ĮVAIRIOS ŽINIOS

— Londone gyventojų mažėja. Prieš antrąjį pasaulinį karą jame gyveno 8,5 mil. žmonių, o dabar mažiau negu 7 mil.

— Amerikoje šiais metais bus rekordinis kukurūzų derlius. Numatoma gauti 6,5 bil. bušelių.

— Amerikon importuojama vario kvota 300,000 tonų metams rekomenduoja JAV Tarptautinė Prekybos komisija. Carteris turės per porą mėnesių šį pasiūlymą priimti ar atmeti.

— Santa Barbara, Calif. mieste buvo just nedidelis žemės drebėjimas. Apie 50 asmenų nepavojingai sužeista. Iškrito vietomis langai, keliai kai kur užverstii uolienomis.

— Sovietų Rusija paskelbė, kad Japonijos ir Kinijos pasirašyta draugystės sutartis yra nukreipta prieš Maskvą ir sudarė pavojų Azijai.

— Iš Kubos į Ameriką praėjusį sekmadienį pradėjo plaukti amerikietė Dinna Nyad. Ją išlydėjo keli oficialūs Kubos asmenys.

— Frankfurte, Vokietijoje, įvyko susirėmimas tarp naujųjų nacių ir kairiųjų grupių. Sulaikyta 40 asmenų.

— Alfred Atherton sekmadienį grįžo iš Vidurinių Rytų į Ameriką, kur kalbėjosi Izraelio ir arabų reikalais. Vadinamoji taikos misijoje išbuvo tris savaites.

Streikas gali užstėsti

Nem Yorkas. — New Yorko spaustuvininkų unijos prez. Kennedy pareiškė, kad streikas gali ilgiau tęstis. Streikas palietė "New York Times", "Daily News" ir "Post" laikraščius. Neatrodė, kad susitarimas bus greitai pasiektas.

Vis neužmiršta Brazinskių

Maskva. — Komunistiniai laikraščiai paskelbė Tasso pranešimą apie septynių valstybių įvykusių susitarimų Bonnoje kovai su oro piratais. Ta proga Tassas, kurio žinią perspausdino ir komunistinė "Tiesa" rašo: "Jungtinių Amerikos Valstijų oficialus atstovas spaudos konferencijoje pareiškė, kad Jungtinės Valstijos kartu su šešiais partneriais dabar imasi priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti kitų pasaulio šalių paramą rezoliucijai. Jis papsakojė, kokių priemonių ir kokių atvejais bus imtasi nuvarius lėktuvus, taip pat kokių sankcijų ketina imtis septynios Vakarų šalys."

Ryšių su tuo jam buvo užduotas kalusimas, kaip suderinti rezoliuciją su praktine Jungtinių Amerikos Valstijų, kurios atsakao įvykdyti Tarybų Sąjungos reikalavimą išduoti tėvą ir sūnų Brazinskius, politika. Jungtinių Amerikos Valstijų oficialaus atstovo atsakymas buvo, švelniai tariant, keistas. Jis pareiškė, kad šiam tarptautinio oro piratiškumo atvejui negalima pritaikyti Bonnos rezoliucijos.

Iš jo atsakymų taip pat galima suprasti, kad septynetas Vakarų šalių aiškiai ketina pasisavinti tarptautinio policininko ir viesvaldžio teisę funkcijas lėktuvų grobimo ir kitų tarptautinio terorizmo aktų atžvilgiu. Iš visko sprendžiant, jis rengiasi plačiai taikyti sankcijas vienašale tvarka ir savo nuošūra prieš Vakarams neįtinkančias šalis, remdamasis tik savo interesais", baigia straipsnį Tassas, nepatenkintas septynių susitarimu Bonnoje.

Perrinko merą

Clevelandas. — Daug kontroversijų sukėlęs jauniausias Amerikoje Clevelando miesto meras Dennis Kucinich, buvo perinktas maža balsų dauguma. Jis buvo ankščiau išrinktas miesto meru, tačiau nepatenkinti surinkto reikiama parašų skaičiu, kad būtų mero nauji rinkimai, tačiau meras vėl laimėjo. Kadangi laimėjo mažą rezultatą, balsai bus perskaičiuoti.

Gamins paštu sunkvežimius

Southfield, Mich. — American Motors b-vė gavo užsakymą iš JAV pašto valdybos pagaminti lengvus sunkvežimius. Bus pagaminta 6,220 mašinų už 29 mil. dol. Automatinos bus gaminamos South Bend, Ind., AM įmonėse.

KALENDORIUS

Rugpiūčio 15 d.: Tarcizijus, Kimbanija, Utenis, Augilė.
Rugpiūčio 16 d.: Rokas, Sereņa, Butvydas, Alviņa.
Saulė teka 5:58, leidžiasi 7:51.

ORAS

Chicagoje ir apylinkėse karšta ir tvanku. Temperatūra per 90 laipsnių.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NEŠIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ. 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636
Telefonas FR 6-4429

SIRDIES IR SKRANDŽIO NEGEROVĖS

Mediciniška istorija padeda atskirti, kada širdis, o kada skrandis sukelia skausmus.

Dr. Rudolf Gunnar

Krūtinės skausmus gali sukelti širdies kraujagyslių sklerozė ir kitos širdies ligos, o taip pat ir viršutinės virškinimo kanalo dalies susirgimai. Skausmai, minėtų dviejų organų sukelti, gali būti toje pačioje vietoje — krūtinėje, jie gali būti taip pat vienodo pobūdžio. Patyręs gydytojas tiksliai diagnozuoja, remdamasis mediciniška istorija, atsekta iš paciento, na, žinoma, ir atliktus reikiamus tyrimus. Už tai pacientas jau dabar kiekvienas turi mokytis reikiamai gydytojui atsakyti į jo pateiktus klausimus krūtinės skausmų atveju.

Neseniai Las Vegas vietovėje įvyko metinis susirinkimas šio krašto virškinimo kanalo neigiamų žinovų (American Gastroenterological Association). Jame Cook apskritys ligoninės auklėtinis, dabartinis Loyolos universiteto širdies ligų skyriaus vedėjas gyd. Rolf Gunnar, pranešė minėtą tiesą.

"Skausmai krūtinėje persiduooda į kaklą ir žandikaulius"

Širdies neigiamos gali būti įvairios, kurios pasireiškia krūtinės skausmais (angina pectoris); iš jų paminėtinos: širdies kraujagyslių sklerozė — susiaurėjimas (Ischemic heart disease), širdies raumenų susilpimas (hypertrophic obstructive cardiomyopathy) ir aštrus perikarditas. Jos gali sukelti krūtinėje skausmus, panašius į krūtinės anginos atvejus atsitardami. Tokio pat pobūdžio toje pat vietoje gali būti sukeliami skausmai visai ne širdies neigiamos, bet, sakysim, stemplės (esophagus) susirgimo. Todėl labai reikia žiūrėti, kad nesumaišytų visai skirtingų vietų neigiamos. Nuo tokio nesumaišymo priklausys paciento gerovė ir gydytojo pasitenkinimas.

Po krūtininkaučių atsiradę skausmai veržiančio bei spaudžiančio pobūdžio gali pereiti į kaklą bei žandikaulius, gali atsirasti dėl širdies ir stemplės neigiamos. Pavadinimus tokių skausmų anglškai išmokime kiekvienas, kitaip nesusikalbėsime su lietuviškai nekalbančiu gydytoju. O susikalbėti su juo ar nesusikalbėti žmoniškai yra tas pats, kaip gauti tinkamą gydymą, ar tokio jo niekada nesulaukti. Taip labai dažnai atsitinka dažnam lietuviui. Mat, mediciniškos istorijos surinkimas priklauso nuo paciento sugebėjimo tinkamai išsireikšti, mediciniškai aptariant savo nusiskundimus. Todėl čia ir mokymės padėti sau — tada tik gydytojas geriau pajęs talkinti savam pacientui. Dabar labai dažnai gydytojas užrašo ligoninės dokumentuose, kad pacientas yra menkai sukalbamas mediciniškai (poor historian) — tuomi jis save pateisina dėl menko mediciniškos istorijos surinkimo. O gerai surinkta iš paciento ligos istorija laiduoja 50 proc. tikrą diagnozę nustatymą. Tad nebūkime apsiileidėliai, vien gydytojų viską pavesdami — kaip iki šiol visus darbus Dievui pavesdavome, o savo pareigos kaip žmonės labai apsiileisdavome. Pažiūrėkime savo krūtinės skausmus, kad pajęgtume gydytojui kuo tiksliau atpasakoti jų pobūdį.

Kaip minėta, po krūtininkaučių skausmus gali sukelti tiek širdis, tiek stemplė. Taip pat tu po krūtininkaučių gautų skausmų perėjimas į kaklą bei žandikaulius gali būti dėl širdies ir dėl stemplės neigiamos.

geročių. Taip pat dėl minėtų abiejų priežasčių skausmai gali atsirasti pavaliaus, po didelės įtampos, ar po darbo, reikalaujančio vienodo vienos rūšies raumenų įtempimo. Diagnozė tuo dar pasunkėja, kad abiejų priežasčių sukelti skausmai palengvėja paėmus nitrogliceriną.

Gydytojas įtaria širdies sunegalavimą minėtais po krūtininkaučių skausmų atvejais, kai tie skausmai persiduooda (įradijuoja) į bet kurios rankos alkūnę — elbow, ar į ranką kiek aukčiau riešo sąnario (wrist). Taip pat širdies sunegalavimą minėtais atvejais nurodo šie neigiamai: kvapo trūkumas (dyspnea), ilgo skausmo sukeltas nuovargis (fatigue), nuo latinos atsiradimas skausmo po mankštos, darbo ar nuovargio. Kai pacientas gavęs krūtinėje skausmus turi ar turėjo savo šeimos gydytoją, kuris stipriai širdies ligonius — įtarimas didėja, kad ir jo krūtinės skausmai esti širdies neigiamos sukelti.

Lietuvio — sodybos užkandinėje — gardžiojas Linda A. Bendoraitienė. Nuotr. M. Nagio

Širdies neigiamos nustatymas

Širdies kilmės krūtinėje skausmai nustatomi surinkus iš paciento medicinišką istoriją ir ji apžiūrėjus, tinkamus tyrimus atlikus. Seimos narių mediciniška istorija labai padeda tikros diagnozės nustatymui. Todėl kiekvienas jau dabar susipažinkime su savo šeimos narių (kraujo giminyse) praeitomis ir dabar turimomis neigiamomis, ypač širdį liečiančiomis. Suradimui susiaurėjusios ar susiaurėjusios širdies raumens kraujagyslių (arterijų), kitaip sakant sukeitinui isenemic heart disease, parodomas tyrimas vadinamas Thallium — 201 scintigraphy. Dar daromas kartais labai specialus tyrimas: pacientui suleidžiamas kateteris širdies kraujagyslėn (coronary sinus) ir surenkamas kraujas ištyrimui širdies raumenyse esamo lactate kiekio, pacientui judant.

Daugeliui dabar jau žinomas širdies nuvarginimas ir po to pakartotinas elektrokardiogramos darymas (stress test), paprastai, padeda širdies paslėptos neigiamos suradimui, bet moteriškoms toks širdies nuvarginimas ir elektrokardiogramos po to darymas duoda labai daug klaidingų nurodymų į širdies ligą (false — positive), taip, kad moteriškoms toks tyrimas išskyrimui širdies neigiamos mažai padeda. Mat, paskatinimas taip vadinamos medicinos ergonovine gali sukelti širdies arterijų susitraukimą (spazmą). Už tai širdies kraujagyslių rentgeno nuotraukos (coronary angiography) gerai padeda diagnozuoti kraujagyslių sklerozę. Todėl toks tu kraujagyslių tyrimas atliekamas ne vin tik ruošiantis pacientą operuoti dėl širdies kraujagyslių pagerinimo.

Viena bėda ne bėda

Profesorius John Hopkins universitete, Baltimorėje, gyd. Thomas Hendrix minėtaime susirinkime tvirtino, kad krūtinės skausmų tikroji priežastis susekti darosi sunkiau tada, kai žmogus

turi ne vieną, o keletą neigiamų kartu. Jis tvirtino, kad atvykstančiųjų su krūtinės skausmais į ligoninės priėmimą apie 72 proc. turi širdies kraujagyslių nepakankamumą — sklerozę (ischemic heart disease), bet dar net 14 proc. jų pacientų turi ir viršutinio virškinimo kanalo susirgimus.

Dažniausia krūtinės angina panašius skausmus krūtinėje sukelia iš virškinimo kanalo neigiamos — atsiliejimas skrandžio sūnksio ir stemplės (gastroesophageal reflux). Kai skrandžio rūgšties turinys atsilieja į stemplę, tada gaunamas stemplės sienelės suerzinimas — jis sukelia skausmus po krūtininkaučių panašius į anginos pectoris skausmus. Už tai visi riebių asmenų sulieskite. Miegokite pusiau sėdomis. Valgykite ne per daug. Negerkite nieko po 5 valandos po pietų. Bėkite iš taverių prieš penkis po pietų. Tada mažiau skrandis bus apsinkeintas mažiau bus progos skrandžio turiniui — sunkai su maistu atsilieja į stemplę. Tada tos rūšies skausmų krūtinėje rečiau pasitaikys. Taip pat tokie storuliai neturėtų varžyti savo vidurių diržais. O moterys su jūsus gorseitais — jūsi širdies panašias darancijas — tvarkykite. Storuliai kol jie suliesis turėtų nesilankyti — tada mažiau progos bus skrandžio turiniui atsilieja į stemplę.

Dar ir virškinimo kanalo pusės krūtinės skausmai atsiranda dėl šių neigiamos: nenormali (atbulioji peristaltika), judėjimas skrandžio bei stemplės sienelių. Todėl venkime persigėrimo svajalais ir kitais niekais bei rūkykoms: vėmimas sukelti gali neigiamos stemplėje ir dėl to gali gauti skausmai krūtinėje po krūtininkaučių. Trūkusi skrandyje žaidžia ar stemplės plyšimas gali sukelti į angina panašius krūtinės skausmus.

Daugiau į virškinimo kanalo neigiamos sukeltus krūtinėje skausmus nurodo šios neigiamos: krūtinės skausmai keičiant kūno padėtį; skausmai atsiradę pavaliaus; su skausmais einas vėmimas bei sunkumas ryti. Taip pat į virškinimo neigiamos sukeltus krūtinės skausmus nurodo krūtinėje skausmų buvimas neturintys ryšių su žmogaus nuvarginimu — mankšta bei raumeniniu įsitempimu.

Loyolos universiteto gastroenterologinio skyriaus vedėjas gyd. Martin Durkin tvirtina, kad stemplės neigiamos turintieji žmonės jaučia kartais pasitaikantį ar chroniškai pasireiškiantį ir spaudimą panašų skausmą po krūtininkaučių. Tokiais atvejais reikia atlikti dvejetainį tyrimą: stemplės judesius nustatymas (esophageal motor function) ir skrandžio tu-

Viktorija Karaitienė ne tik pavyzdinai įtvarko "Gintaro" užkandinę Union Pier vasarvietėje, bet randa laiko ir Lietuvio Sodybos užkandinę praturinti savo sugebėjimais.

Nuotr. M. Nagio

rinio ir stemplės atsiliejimo susekimą (gastroesophageal reflux). Pirmąjį tyrimą atliekant specialiu aparatu atliekama stemplės sienelių judėjimo sekimas (manometry). Skrandžio turinio atsiliejimas ir stemplės nustatymas atliekamas taip vadinamą acid perfusion tyrimą. Tada supilama skrandžio rūgštis į stemplę ir sekamas jos reaguojimas. Jei reiškiasi skausmai, reiškia, į stemplę atsiliejantis turinys iš skrandžio irgi sukelia skausmus krūtinėje. Visi pacientai turį atsiliejimą skrandžio turinio į stemplę ir skausmus dėl to krūtinėje per vadinamą acid perfusion tyrimą gauna krūtinėje skausmus. Bet pasitaiko ir to-

IŠ MOSŲ MOKYKLŲ ISTORIJS

Mokytojų kursai vokiečių okupacijos metu

JONAS BERNOTAS

Nors Pirmasis pasaulinis karas prasidėjo 1914 m., bet rusus iš Lietuvos išstūmė vokiečiai tik 1915 m., ir jie Lietuvą buvo okupavę iki 1918 metų, kol Lietuvą, 1918 metų vasario 16 d. Lietuvos Taryba su dr. Jonu Basanavičium priešakyje Vilniuje paskelbė Laisvą, Nepriklausomą valstybę. Lietuvos Taryba susidėjo iš 20 žmonių.

Tačiau, kad ir buvo tuomet paskelbta Lietuvos Nepriklausomybė, bet 1918 m. Lietuvoje šeimininkavo dar ir vokiečiai. Pažymėtina, kad tada Marijampolėje veikė 6 mėn., vokiečių įsteigti mokytojų kursai. (Lehrer Bildungs kursas). Jie buvo įsteigti 1917 metų lapkričio 15 d. ir veikė iki 1918 metų gegužės 15 d.

Tiesa, po šių kursų buvo dar tokie mokytojų kursai, kurie veikė jau 1918 metų vasarą irgi, rodos, 6 mėnesius.

Į tuos kursus buvo sukviešti visi tie jaunuoliai, kurie buvo pradėję mokslą, bet negalėjo dėl karo jo tęsti. Pvz., daug moksleivių iš Veiverių mokytojų seminarijos ir Marijampolės gimnazijos su jų administracija išemigravo į Rusiją — Voronežą, Tambovą ir kitus miestus. Tačiau dalis tiek Veiverių mokytojų seminarijos, tiek Marijampolės gimnazijos mokinių liko ir po vokiečių.

Dar vokiečiai buvo įsteigę trumpalaikius kursus ir būgams Veiverių Mokytojų seminariją ir jie turėjo juose pabūti, kaip Bronius Sirutis, Pijus Natkevičius, Bronius Aklia, Jerumbavičius ir kiti. Šiuos cenzuotus mokytojus vokiečiai buvo pašaukę į kursus, nes galvojo padaryti juos inspektorių.

kių pacientų, kurie neturi skrandžio turinio atsiliejimo, o darant minėtą tyrimą jaučia skausmus krūtinėje.

Radiologiniai tyrimai taip pat padeda stemplės neigiamos susekčiai. Tais atvejais susekama stemplės kūno judesiai, stemplės uždegimas, žaidos bei randai ar stemplės plyšimas. Pirmiausia iš visų tyrimų atliekamas rentgenogramas. Po to daroma esophagegoscopia su specialiu aparatu (gastroskopu). Tik po tų dviejų tyrimų, atliekami visi kiti aukščiau minėti.

Isuoda. Gana mums gyventi praeito šimtmečio nuotakomis, mėginant tvarkyti šiandienines savo širdies ir virškinimo kanalo neigiamas. Išvengimui klaidų ir didelio dėl to besireiškiančio nerimo, visi stenkimės visokeriopai mokytis ir savo asmenybes tvirtinti, idant pajęgtume pildyti šiandieninio gydytojo nurodymus savo naudai ir gerovei.

Pasiskaityti. Internal Medicine News, Vo. II, No. 15 August 1, 1978.

riais ar mokyklų direktoriais. Taip ir buvo: Pijus Natkevičius ir Jerumbavičius buvo Marijampolės apskritys prad. mokyklų inspektoriai.

Kursai vyko Marijampolės gimnazijos rūmuose, antrame aukšte. Vienose klasėse buvo pamokos, o kitose mokiniai gyveno ir mokydavosi, o dar kitose, — pačiame pietiniame gale, — kur rusų laikais buvo cerkvė ir biblioteka, ten mokiniai miegojo.

Valgyti virdavo virtuvėje prie direktoriaus buto. Rytą duoda arbatos ar kavos, o pietums sriubos su mėsos gabalais, o kai kada būdavo tik daržovių arba kruopų sriuba.

Koridoriuje buvo pakabintos mažos spintelės, į kurias kiekvienas mokinių susidėdavo gautą savo duoną ir kitą maistą. Spynelę turėdavo turėti pats mokinių. Mokinių turėdavo turėti ir indelį, į kurį virėjas jam įpildavo kavos ar sriubos.

Kursuose mokytojai buvo keturi: kursų vedėjas — inspektorius Kairys, kuris dėstė matematiką; labai mėgo greitą skaičiavimą atmintinai, ypač trumpmenomis; mokytojas Kuraitis dėstė istoriją ir geografiją bei tu dalykų metodiką; mokytojas Rimkus dėstė lietuvių kalbą ir jos metodiką. Taip pat jo pamokose kursų klausytojai vesdavo praktikos pamokas. Ketvirtasis buvo vokiečių kalbos mokytojas Bewersdorfas. Jis buvo ir Marijampolės apskritys, okupacijos metu, inspektorius.

Pirmieji trys buvo kilę iš Rytprūsių — Mažosios Lietuvos. Kaip matome, jų ir lietuviškos pavardės, jie ir kalbėjo gana gražiai lietuviškai, tik su vokišku akcentu. Pastarasis, Bewersdorfas, buvo tikras vokiečiai.

Pažymėtina, kad gimnazijos rūmuose, kur vyko mokytojų kursai, pirmame aukšte tuo lai-

Kazio Barausko

is "Draugo" Rimties Valandėlis Parinkti pamokiniai, atspausdinti knygoje

PRISIKELIMO ŽMONĖS

A. a. kun. Kazimieras Barauskas parašė keliais šimtais pamokinių populiariam "Draugo" skyriu. Jo atnaujintam kun. P. Patlašo rūpesčiu Aloyzas Baronas atrinko aktualiausias. V. Bagdonavičius laiduoja vėloną sakė, kad "jokio straipsnio rašymas vėlonai taip nedidino kaip religinio. Jis juos rašydavo labai atsidėjęs ir giliai susikaupęs".

Kaina \$4.00. Gaunama "Drauge, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Persiuntimas 25 centai. (Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

Persiuntimas 25 centai. (Illinois gyventojai prideda 20 centų mokesčių).

RAKTAS Į NAUJĄJ TESTAMENTĄ

Antanas Rubšys

I-jį dalis. Knygoje 10 skyrių. Naujojo Testamento: Bendrijų ir jos savimonė, jos lopys istorijoje. Senojo Testamento tauta. Izraelis. Krikščionybė. Naujos sandomos Bendrija. Jėzus — Naujojo amžiaus pranašas. Jo darbai. Dievo bendrija visiems. Paulius Apaštala tarpe, Jo išmintis. Samprata, Dievo tautos samprata.

Išleido KRIKŠČIONIS GYVENIME, 1978. Kietais viršeliais, 394 pusl. Kaina su persiuntimu \$8.90. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA IV-sis tomas. Pagrindžio leidinys. 478 pusl., minkšti viršeliai. Išleido Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikoms leisti Sąjunga, Chicago, 1978. Kaina su persiuntimu \$4.91. III. gyventojai prideda ekstra 20 ct. taksų.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd Str., Chicago, IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates \$33.00 — Chicago, Cook County Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$31.00. Foreign countries \$34.00.

Pašto išlaidas mažinanč, pakvitavimai už gautas prenumeras nesijunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago ir Cook apskr.	\$33.00	\$19.00	\$15.00
Kitur J.A.V.	31.00	18.00	13.00
Kanadoje (U. S.)	33.00	19.00	15.00
Užsienyje	34.00	20.00	15.00
Savaitinis	25.00	15.00	9.00

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisyti su nuožūra. Nesunaudojti straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

ku, 1917 metų rudenį pradėjo organizuotis ir Marijampolės gimnazija, kuri buvo pavadinta "Žiburio" gimnazija, o vėliau, kaip žinome, išaugusi į didžiulę Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją.

Tačiau Lietuvos vyriausybei paskelbus atsisaukimą, kviečiantį savanoriais stoti ginti Lietu-

vą nuo priešių, — tiek šių kursų dalyviai, tiek šios besikuriančios gimnazijos vyresnių klasių mokiniai ir kiti stojo į kariuomenę, negalėdami net savo gyvybės.

Išlaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS

BENDROJI MEDICINA

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Kasdien 10-12 ir 4-7

Išskyrus treč. ir šeštą

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.

Išskyrus trečiadienį, penktadienį, šeštadienį 12 iki 4 val. popiet.

Tel. RELiance 5-1841

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KODIKU IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.

Ofs. tel. 737-1168, rez. 239-2919

Ofs. tel. 4-1818; rez. PR 6-9801

DR. J. MESKASKE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

71-os ir Campbell Ave., Kamp.

Val: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Telef. — 282-4422

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofisai:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare

Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS

Adresas 4255 W. 63rd Street

Ofiso telefonas RE 5-4419

Residencijos telefonas GR 6-9017

Ofiso val: pirmad. ir ketvirtad. nuo 1:00 ligi 3:00 val. popiet

Ofiso tel. HE 4-2123, Namų GI 9-9193

DR. V. TUMASONIS

CHIRURGAS

2454 West 71st Street

Val: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Tel. ofiso PR 6-4446

F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3107 West 71st Street

Valandos: 1-6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILOBAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street

Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7; šeštadieniais pagal susitarimą.

IKI DANGAUS KARALIENES

Marijos dangun paėmimo ra visagalė ir beribė būtis. Taigi visas pasaulis jame juda ir yra jo palaikomas. Kai mes sakome, kad Dievas yra visur, tai reiškia, kad viskas jame yra ir negali išsieti iš jo begalinės būties. Taigi ir pasaulio centras yra pats Dievas.

Visi medžiaginiai pasauliai orientuojasi į mūsų žemę, nors visoje ji gal atrodo tik kaip mažas žaislas, nes čia įsikūnijo pats Dievas. Dievo Sūnus žemėje yra tapęs žmogumi. O jo Motina yra iš Nazareto nekaltai pradedoji mergelė Marija. Visi pasauliai orientuojasi į mūsų žemę ne pagal gravitacijos jėgą, bet pagal savo egzistavimo pagrindimo prasme. Viskas yra dėl Dievo ir viskas juda į Dievą. Taigi ir vėl klausimas, kaip viskas juda į Dievą, kaip viskas yra begalinėje jo būtyje.

Niekas į Dievą nepajudės ir pas jį nenuės, jei jo nepažins ir paskui nemylės. Visas medžiagos judėjimas orientuojasi į samonės gavimą. Didžiausias medžiagos laimėjimas ir tobulumas yra pasiekimas žmogui, kuris turi sąvęję dvasinį judėjimą — pažinimą ir meilę. Didžiausią išaukštinimą gavo žmogus, kai Dievo sūnus įsikūnijo ir tapo žmogumi. Tada ir mūsų žemė tapo viso regimojo ir neregimojo pasaulio dėmesio centru. Taigi tinka, kad Marija, Dievo Motina, būtų paimta su kūnu ir dangų ir kad ji būtų dangaus ir žemės karalienė. Ji yra visos kūrinijos karalienė.

Marijos dangun paėmimo tiesą reikėtų suprasti ne kaip pajudėjimą į nežinomą erdvę, bet labiau kaip paėmimą jos su kūnu ir siela į Dievo trijų asmenų gyvenimo būklę ir aplinką. Dievas juk visur yra, tik jis mums gyvena neprieinamoje šviesoje. Marija buvo paimta į tą neprieinamą šviesą.

Pagalima mes nežinome, kokius ryšius turės iš numirusiųjų žmonių prisikėlusieji kūnai su visais tais pasauliais, kuriuos mes matome tik kaip mažas žvaigždes ar visai jų nematome. Mes nežinome, kokia ten Dievo kūryba vyksta ir kaip Marija toje kūryboje dalyvauja. Mums yra prieš akis visa amžinybė. Kristus yra pasakęs, kad jo Tėvo namuose yra daug būvečių (Jn. 14,2). Būdingi yra Kristaus palyginimai apie dangaus karalystę. Viena palyginimas, kur vienas didžiulius išdailio savo tarnams dešimt minučių, geriamam tarmui šitaip sakė: „Gerai, stropusis tarnel! Kadangi pasirodėi patikimas mažose dalykuose, tu gausi valdyti dešimt miestų“, o kitam pasakė: „Tu valdyk penkis miestus“ (Mt. 19,17-19). Jeigu yra ar bus kada nors kokia civilizacija anuose pasauliuose, tai gal prisikėlusiems iš numirusiųjų žmonėms bus Dievo pavesta dalyvauti jo kūryboje.

Kaip ten bebūtų mūsų belaukiančioje amžinybėje, mes šiandien galime džiaugtis, kad du žmonės — Kristus ir Marija — yra dangauje ir laukia mūsų. Mūsų žemė yra labai maža, palyginus ją su kitais dangaus pasauliais. Marija iš Nazareto taip pat buvo maža žmonių akys. Bet ir žemė yra paties Dievo dėmesio centre ir Marija šiandien yra dangaus ir žemės karalienė, nes jos sūnus yra Dievo Sūnus. O mūsų žolė bei gėlių buketai, su dėti ant Marijos altoriaus, nors yra ir menkos vertės, bet kai jie yra meilės apraiška dangaus ir žemės karalienėi, su tais buketais mes einame per Mariją pas Dievą.

V. Rmš.

Gal kai kam ir keltai atrodys, kad pasakysime, jog mūsų amžiuje, kuriame žmogus daug žino apie dangaus kūnus ir gerai pažįsta medžiagos sudėtį, Marijos dangun paėmimo dogma ir šventė tikinčiam daug sako ir daug žada. Mes girdime iš astronomų, kaip yra didelis pasaulis. Žvaigždės, kurias mes matome nakties metu, yra nepaprastai toli nuo mūsų. Sunku mums įsivaizduoti, kokie toliai mus nuo jų skiria. Kiek tų pasaulių yra, niekas nepasakys. Niekas nepasakys, ar kur nors ant tų pasaulių yra protingų kūrinių, panašių į žmones. Jokie astronomai ir jokie teleskopai neatras regimojo pasaulio ribos. Astronomams atrodo, kad visų žvaigždžių, atseit, visata yra be ribų. Bet iš apreiškimo žinome, kad pasaulis turėjo pradžią ir yra ribotas, tik mes nesuprantame, kaip gali būti riba ir kad už tos ribos nieko nėra.

Visi žinome, kad dangaus kūnai ir mūsų žemė juda nepaprastai greičiu ir kad pati medžiaga savo viduje turi judėjimą, energiją. Taigi šiame pasaulyje niekas nestovi vietoje.

Klausimas, kur to judančio pasaulio centras, kas jį palaiko ir kur jis juda. Tai, iš kurio viskas pasaulis gavo judėjimo pradžią, vadiname Dievu. Dievas y-

JAUNIMAS IR VYRESNIEJI GYVENIMO REIKALAVIMUOSE

Lietuvių skautų Tautinės stovyklos atidarymo proga

P. STAKYS

Lietuviškoji skautija pradėjo Tautinę stovyklą, kuri tęsis porą savaitių. Stovykla yra jubiliejinė — šešiasdešimt metų lietuviškos skautijos įsikūrimo minėjimas. Tačiau didelis skirtumas tarp to meto, kai lietuviai skautai, pasisavinę puikias skautiškas idėjas, kūrėsi tik kaip atgimstančioje Lietuvoje, ir dabartinių laikų, kai reikia išgyventi svetimybų įtaką, jaunimo uždavinį ieškoti naujų — ir tai ne visuomet gerų — kelių, vyresniųjų užsiėmimą įsikūrimo ir pragyvenimo rūpesčių. Tai apžvelgti nėra tik skautų, bet kiekvienos organizacijos ir kiekvieno lietuvių, susijusio su savo tauta, bendras reikalas. Visų bendras rūpestis ir ieškoti sprendimų, kurie būtų priimtini jauniesiems ir vyresniems, paviektis organizuotai ir neorganizuotai lietuvių visuomenei išsivie-

Tai svarstant reikia žvelgti ne tik į save, bet ir į aplinką, kurioje šio meto jaunimas gyvena ir kurioje skautiškos idėjos skelbėsi ir praktiškai vykdytojai turi atsiliepti į laiko balsą. Skautiško judėjimo ir sambūrio rūpesčiai yra tokie patys, kaip ir kito jaunimo. Bet skautiškas kelias teikia daugiau priemonių, lietuviškas nusiteikimas padeda rasti sąvęję atsparumą, ideologinis auklėjimas ir tautinis ugdymas padeda susirasti vis naujų ir geresnių priemonių savuosius prie sąvęjų išlaikyti.

Užmirti veidai

Prieš daugiau kaip dešimtmetį Amerikoje, Europoje, net ir naujose valstybėse jaunimas išgyveno tam tikrą laiko krizę. Vadinamas „hipių“ laikotarpis, kai žmonės ir daiktai buvo nuvertinti iki primityvumo ir noro grįžti į gamtinį natūralumą, jau užmirtas. Jis nesusibaigė, bet išsiskaidė į šipulius, į įvairių mažų grupelių liekanas, kuriose vieni nuėjo šuneliais, kiti ieško naujų kelių, net grieždamiesi perdėto mistiškumo, iškreipto pamaldumo, parizėjusių veidų dvasios. Didelė dalis, kurie netapo ligoniais narkomanais, grįžo į gyvenimą ir vėl tapo naudingais visuomenės, tautos, valstybės nariais.

Prieš trejus metus „National Catholic Register“ laikraštis citavo vieno buvusio tokio „revoliucionieriaus“ prieš visokią tvar-

ką žodžius, kuriuos jis pareiškė, kai sutiko italų kultūringus jaunuolius: „Lengva jiems, nes jie turi tėvus, kurie jais rūpinasi. Lengva tiems, kurie turi savo praeitį tėvuose ar seneliuose. Ir mums, sukilusiems prieš hedonistinę ir biurokratinę visuomenę, nebūtų buvę sunku, jeigu mes būtumėm turėję tėvus, kurie mūsų ateitimi būtų rūpinęsi ir iš mūsų nebūtų darę lėlių, kuriomis žaidžiama, arba visko pėkusių išleptų vaikų, kuriems nepasakoma ne. Jo pavidarė nebuvo minima, bet jis jau buvo tapęs mistiku, kuris „už Jėzų galėjo guldyti galvą“ ir telkti kitus mistiniam „divyriui“ garbinti.

Tai užmirti veidai ir veidai, kurių auklėjimas nebuvo pasiekęs. Tačiau jų įtaka pasiekė tūkstančius kitų jaunuolių, šiandien sudaranti didelę problemą valstybių ir tautų atečiai.

Dvasinis ir tautinis žodis

Kai netoli tūkstančio lietuvių skautų renkasi į Tautinę — jubiliejinę stovyklą, tai galima tikėtis, kad jie žino savo vertę, suvokiant savo tautinę tapatybę ir jaučia atsakingumą už save ir savo idėjų realizavimą. Jaunieji įsipareigojimų nedaro, kol jie nesuvokė, kad jų įsipareigojimai liečia ne tik juos, bet ir ateinančias kartas. Tuos įsipareigojimus ir atsakingumą jaučia vyresnieji, kurie kartu su mažaisiais, su jaunuoliais ir su studentiško amžiaus jaunimu siekia bendro gėrio dvasiniu, tautiniu, visuomeniniu ir žmogišku žodžiu ir darbu. Vyresnieji skautiškam auklėjime jaunimo ne daro žaislų, lėle ar nevertu dėmesio daiktų, o kaip tik šia rodo jam laisvės ir atsakomybės vertę savo paties ir savo artimo atžvilgiu.

Laisvės ir atsakomybės klausimas kyla ne tik lietuvių auklėjimo jaunimo organizacijų vadovams išsiviejoje, bet šio meto jaunimui, susirūpinusiam savo ateitimi. Nuo liepos 7 iki rugpjūčio 5 d. Valladolido mieste, Ispanijoje, vyko tarptautinio katalikų studentų sąjūdžio ir studentiško jaunimo organizacijos konferencija. Liepos 7-15 d. Mozeto vietovėje, Belgijoje, vyko Europos katalikų skautų ir kitų skautų atstovų, net iš Izraelio, Mažosios Azijos ir Afrikos, susirinkimai. Juose buvo svarstomi gyvenamo

Skautininkų draugovės sueiga Balzeko muziejuje. Matyti skautininkės — G. Meliuvienė, B. Variakojienė, S. Jelionienė, A. Rasutienė, O. Roznikienė ir viešnios — Balzekienė, gen. konsulė s. J. Daužvardienė, muziejaus moterų gildos pirm. J. Katauskienė ir M. Krauchunienė. Nuotr. L. Meilau

patriotizma, apie tautinę kilmę, apie atsakomybę už savo tautą.

Tautinis auklėjimas skautuose

Lietuviška skautija tai seniai žino ir tai praktikoja. Ji nekelia „sovinizmo“ net lietuvių atžvilgiu, tai yra netaiko savo tautos išimtimis, „išrinktąją“ tautą, bet tautą, už kurią kiekvienas tos tautos žmogus yra atsakingas. Kitu atveju jis teliktų tikai daiktą, dar blogiau — šapeliu skystoje masėje be tikros laisvės ir atsakomybės pajautimo.

Masė laisvę suvaržo mados priemonėmis, atsakomybę atima mokymu be auklėjimo. Tautinės tapatybės gilesnis supratimas sukuria jaunuliuose įsitikinimą, kad jie nėra išmesti kaip šapai iš balos, bet yra tam tikros tautos, grupės, šeimos narys. Taigi ir savo vertę jie supranta atremtą tautos glaudžia praeitimi.

Šiuo atveju kalbame tik apie lietuvių tautą ir lietuvišką tautinį įsitikinimą, kuris net svetimame krašte ir svetimoje itakose brandina jaunimo tautinę dvasią. Skautiška mokykla yra vienas stipriausių veiksnių, labai specialiomis priemonėmis ugdančių jaunimo tautiškumą, patriotizmą — tikrą meilę savo kilmės ir gyvenamam kraštui.

Visai nebūtina, kad šie klausimai Tautinėje stovykloje kiltų, kaip svarstymai, bet būtina toliau stovykla savo dvasiniu poveikiu brandinti tikrą patriotizmą, kai mylima sava tauta ir neniekiamos kitos.

Skautų laukia dideli uždaviniai

Tarptautinės ir tautinės jaunimo organizacijos kartu su vyresniaisiais ieško atsakymų į klausimus, kuriuos iškelia gyvenamasis laikas. To ieško lietuviškoji skautija savo veikloje ir savo siekimuose. Tautinė stovykla, priimanči praeitį, besidžiaugianti

dabartimi ir žvelgianti į ateitį, taip pat ieško sprendimų, kad lietuviškas jaunimas išaugtų su tikru laisvės ir atsakomybės pajautimu būti „sau žmonės“, nebija pareikšti savo įsitikinimų, jaučią sąmoningą atsakomybę už savo aplinkoje vykstančius įvykius.

Ar skautai turi atsakymą į tuos klausimus, Turi. Tai jų šūkis Dievui, Tėvynei, Artimui. Tačiau tai yra tik pagrindas, ant kurio statomas idėjinis, tautinis, visuomeninis dabarties lietuviškos skautijos rūmas. Bet sprendimų ieškoti turi, ir vyresnieji, kurie vadovauja šio meto lietuviškam skautiškam gyvenimui, ir jaunimas, kuris yra ateities kūrėjas.

Tautinėje stovykloje bus galima pasimokyti, pasižūrėti gerų pavyzdžių, bet gyvenime reikės vėl susitikti su ta aplinka, kurioje reikiama krizė. Stovykla suteiks idėjų, nurodys priemones, bet joms įgyvendinti reikės daug laiko. Jaunimui reikės savo idėjas vykdyti dar ilgai, nes gyvenimo kūrimas jiems tik prasidėjęs, vyresnieji turi atiduoti savo įnašą dabar, nes lietuviškos skautijos uždavinys yra išauginti gerą lietuvį, gerą krikščionį, gerą žmogų. Lietuviškas skautas turi bent šia proga tikėti, kad jis turįs principą laikytis iki gyvenimo pabaigos ir savo įsitikinimais atsakyti į dabarties balsą. Ir dabar, kai daugelis jaunimo yra patekęs į klystkelius ir dvasinę krizę, lietuviui skautui prieš akis stovi labai kilnus uždaviniai.

CUKRAUS PAKAITALAS

Iš greifuto (pompeusos) žievės esančios karčios medžiagos amerikiečių mokslininkai pagamino cukraus pakaitalą, kuris tris kartus saldesnis už cukrų ir prilygsta jam kalorin-gumui.

Skeveldros

AL. ROTA

Romanas

Kol pasiekė ketvirtą aukštą, dar dingtelėjo mintis: ar gerai daro? Ar nereikia tuos gana brangius perli vėrinus grąžinti ir atstatintus pinigais palaikyti namų reikalus? Pirkti dovaną material, kuri — kito moteriai... Ar jos vytras nepažįsta, iš kur gavo, kodėl? —

Kiek laiptų, tiek minčių. Kodėl ne? Nedidelis dalykas! Kukulius dirbtinių perli vėrinėliai, — neturtin-gųjų suma... Bet... Ar ji dovanų laukia? Ne. O vis dėlto...

Laiptai šliaužė aukštyn, jis nustojo šokinėjęs, pakilęs lyg nesavom kojom žengė por aukštą lempas iki skyriaus gilumo besialeplančio stalo.

Marianne pakėlė galvą ir nusišypsojo. Ji dėvėjo kuklią, tamsiai mėlyną suknelę, plaukai buvo kiek trumpiau pakirpti ir lygiai aukštyn suukuoti. Dange-rutis, nežymiai pasidairydamas, greit priėjo, ištraukė suvyniotą į kalėdinį popierių dėutę ir padėjo ant stalo.

— Čia tau, Marianne. Linkamų Kalėdų.

— Ačiū. Ar man? — Išplėtė akis ir paraudo. Ta-da pakėlė į jį akis, rimtas ir liūdnas:

— Juk pats žinai, Al, kad to neturi daryti.

— Žinau, kad neturiu, bet darau.

Jis mėgino šypotis. Nevykusiai. Jis norėjo, kad Marianne ką pasakytų, ką nors reikalinga, jam pa-kui prisiminti ir sapnuoti.

Apgalėjusi paraudimą, ji vėl rimtai į jį pažūrėjo:

— Merry Christmas, Al. Nelauktai aš gavau daug dovanėlių; nežinau, kaip reikės iš krautuvės išsinešt. — Aš padėsiu.

— O, ne! Aš galiu pati.

— Einam. Kviečiu į „Jonelio“ užieigą — kavos.

Ta „kava“ — jai pasisakė spontaniškai, — tik pasikalbėti, pabūti dar drauge.

— Tai gerai. — Ji nubraukė ranka nukritusius plaukus, lyg nustumdama abejonę.

Tuo laiku atriedėjo Felicija.

— O, hi, Al! Kaip gerai, kad tu čia. Aš turiu ką nors Kalėdoms...

— Tikrai? — Jis galvojo, kokia dovanėle mergaitę pasigars.

Felicija nuriedėjo už durų, išriedėjo su mažu ryšuliuku, raudonu kaspinu pūpančiu. Kiek varžyda-mai padavė:

— Čia tau, Al. Merry Christmas! — Jos juodos išsprogusios akys spinktelėjo šiltu draugiškumu.

Ne Felicija, o Dangerutis paraudo. Jam darėsi la-bai graudu. Tą mergišką jis dažnai erzino, pajukė, arba nuo savęs stumdavo...

— O aš tau nieko, Felicija...

Jis buvo dėkingas Marianne, kad ši suskubo savo dėutę pasidėsti. — Tai nieko, kitąkart! — Linka-mai atsakė mergina ir vėl riedėjo už durų. — gal ap-sirengt.

— Ačiū! Tikrai, labai ačiū! — Suspėjo Almis jai šūktelt. Happy Holidays! Ir pašnibždėjo Marianne:

— Aš laukiu apačioj.

Judandais laiptais jau skriejo žemyn. Nelabai gražu. Tikrai, negražu. — Jis žinojo. Felicija, tikriaus-iai, nuskubėjo savo apsiaustu, kad išlektų drauge. O gal ji ir išleis? Su Marianne?

— Linkamų švenčių! Merry Christmas!

— Tau — taip pat.

— Daug džiaugsmo šventėse.

— Pailsėk! — Ar ne palaima, kad visas tas skubėjimas bai-gėsi?

— Taigi. Nors atsipūsim!

— Laikykites!

Kas žingsnį tarnautojai stabdė vienas kitą svei-kinimais ir linkėjimais. Ar bent prabėgomis, nei nesu-todami, pora žodžių, bent mirtelėjimu, šypsniu reikė simpatiją dėl išvargtų švenčių sezono sunkių darbo valandų.

Lotta iš tolo mojavė savo riebia ranka ir šaukė:

— Al, Al!

Dangerutis prisirė pro žmones. Iš po priestallo ji kažką traukė: Lottos akys buvo kaip dvi didelės saulės. Storos jos lūpos monališkai šypsojos. Almis jau net pyko. — „Velnias su tom bobom!“ — Gerai, kad niekas dar nepajėgė iš veido skaityti žmogaus minčių. — „Ko jos mane persekioja? Dovanom, geru-mu, saldumu...“

Ir jis buvo dėkingas Marianne, kad neištiesė į jį rankos su jokių kaspinu peristūtu... Ir jis pats buvo patenkintas, kad savo dėutės su perlais nekaspa-na-vo...

Žmonės plūdo į duris. Klientai su pirkiniais, tar-nautojai — su šventiškom šypsenom, nors nuovargiu veiduose. Marianne dar vis nesirėdė. Skambėjo Salva-tion Army varpelis senos moters rankose; į jos dē-žutę krito smulkieji. Almis įmetė keletą centų, nors ta Salvation nesidomėjo; buvo tokia nuotaika, žmonių skubėjimas kažką pasitikti, noras kam nors ką duoti...

Almis užsiglaudė nišoj, lyg šešėlis. Išėjo pagaliau Ma-rienne, savo potrupių rausvu apsiaustu, apikaklę pasistačiusi; Felicija — trumpim rankovėm megstuku, raudoniu trykštančiais žandais. Jis nugirdo Feliciją:

(Bus daugiau)

NAUJAS KOSMINIS TELESKOPAS

NASA pranešė JAV krašto astronomams priimanti užsaky-tus stebėti žvaigždes nauju kosminiu 2,4 m teleskopu, ku-ris bus pakeltas į orbitą kosmi-niu laivu 1983 m. Teleskopas

bus valdomas iš žemės (bent iš pradžių), juo bus stebimos žvaigždės. Teleskopui aparatu-rą, esant reikaliui, bus vežioja-ma tiesiog į orbitą daug karti-nės naudojamo kosminio laivo. Aktyvus teleskopas veikimo lai-kas numatomas 10 metų. Jm

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS VEIKLA

Atostogų metas JAV LB krašto valdybos veiklos nėra sustabdytas. Anksčiau užplanuoti darbai ir su laiku tęsiami ateina nauji reikalavimai vertinti ir vasarą reguliariai šaukti posėdžius, daryti sprendimus ir įsipareigojimus vykdyti. Paskutiniųjų dviejų LB krašto valdybos posėdžių įvyko liepos 2 ir 25 dienomis. Pirmasis vyko Toronte Pasaulio Lietuvių dienų metu, jame dalyvaujant ir toliu nuo Philadelphiaje esančio branduolio gyvenantiems krašto valdybos nariams — J. Čingai, Mod. Jakačiui, Br. Juodeliui ir kviestiems svečiams — LB tarybos prezidentui pirm. R. Kudukui ir LB atstovui Washingtono Alg. Gureckui. Antrasis posėdis vyko Philadelphiaje ir jame dalyvavo Philadelphiaje gyvenančių krašto valdybos narių.

Patvirtinti susitarimai su ALTA

Pirm. Alg. Gečiui ir Alg. Gureckui pristatė krašto valdyba vien balsais ir be patarimų patvirtino š. m. birželio 18 d. Rochesterio su ALTA susitarimus padarytus susitarimus organizacinių ryšių ir veiklos derinimo klausimais. Taip pat buvo priimti ir vėliau ALTA atstovų dr. J. Valačiaio ir dr. L. Kriaučiūno pristatytus susitarimus papildymai. Toliau laukti greitai ALTA centro valdybos susitarimų patvirtinimo ir džiaugtis, kad į laisvinimo veiklos sritį stengiamasi sugrąžinti darną ir sukilusią sąją.

Rugsėjis — LB mėnuo

Su rugsėjo mėnesiu vėl atsivers mūsų liuanistinių mokyklų durys, vėl prasidės koncertai, chorų ir tautinių šokių grupių repetitijos, įvairūs minėjimai ir kito pobūdžio renginiai. Pagal nusistovėjusią tradiciją, JAV LB vienetai rugsėjo mėnesį telkia pasaulio liuanistinių mokyklų išlaikymui, o taip pat ir kultūrinės srities veiklai paremti. Posėdyje nutarta šiais metais kultūrinės veiklos paremti gauti finansinę paramą iš kitų šaltinių ir rugsėjo mėnesio vajų skirti išimtinai našesniai lėšų su-tekimui liuanistiniam švietimui paremti. Bus kreipiamasi ir bendruomeninius vienetus ir tėvų komitetus lėšų ir mokinių į liuanistines mokyklas telkimo reikalais, o spauda bus prašoma LB mėnesio metu liuanistinio švietimo ir kultūrinės veiklos pagyvinimo mintį stipriau akcentuoti.

Dėmesys spaudai

Praeitą pavasarį vykdamas finansinį vajų Pasaulio Lietuvių dienoms paremti, buvo nutarta spaudos stiprinimui skirti skaitytojų ir lėšų telkimo vajų nuveikti ir šį rudenį. Spaudos vajus šiais metais bus pradėtas rugsėjo mėnesiu ir tęsiamas iki 1978 metų gruodžio paskutinės dienos. Vajui, kaip ir ankstesniais metais, vadovaus LB krašto valdybos vicepirmin. Rimas Česonis.

Pasikeitimai JAV LB kultūros taryboje

Dvejus metus pareigas ėjusiam LB kultūros tarybos pirm. Juozui Gailai iš pareigų pasitraukus, krašto valdybos pirm. Alg. Gečio kvietimu jas perėmė Baltimorėje gyvenęs Aleksandras Radzius. Naujasis kultūros tarybos pirmininkas yra žinomas publicistas, poetas, pedagogas, J. Gailos vadovaujo kultūros taryboje ėjęs vicepirmininko pareigas.

Svarstant kultūrinis klausimas buvo nutarta kreiptis į kultūros tarybą ir ją prašyti dėmesį skirti artėjančios Vilniaus universiteto 300 metų sukakties paminėjimui ir atžymėjimui Išeivijoje atliktam didžiajam užsimojimui — išleidimui Lietuvių Enciklopedijos ir Enciklopedija Lituanica. Su šio darbo pabaigimu yra baigtas krauti Išeivijos didysis lo-bis laisvam gyvenimui prisikelsiančiai lietuvių tautai. Taip pat nutarta kreiptis į bendruomeninius vienetus ir prašyti juos pa-

remti Amerikos Lietuvių kultūros archyvo pastato Putname statybą.

"Holocaust" filmo klausimu

"Holocaust" klausimu nutarta JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos vardu pasiųsti vicepirm. dr. Alg. Budreckio dokumentaciją NBC vadovybei. Mini-mum memorandumu papildomai būtų reaguojama į klaidingas prielaidas — išvedžiojimus, kuriuos NBC pareigūnai naudojo, atsakydami į Amerikos lietuvių protestus.

Veikla politinių kalinių klausimu

JAV LB Visuom. tarybos pirm. Aušra Zerr supažindino su tragiškojo Birželio sukaktį progą vykdytos akcijos politiniams kaliniams pagalbėti rezultatais. LB pastangomis paruoštas dvi radijo programos anglų kalba, supažindinančios su keturiais lietuvišiais politiniais kaliniais, perdavė daugiau kaip 30 radijo stočių. Taip pat JAV kongreso nariams pasiūlytas lietuvių politinių kalinių biografinius duomenimis pasinaudojo visa eilė kongreso narių savo pareiškimuose "Congressional Record". Kiti kongreso nariai, vykdydami LB prašymą, parašė laiškus prez. Carteriui, Brežnevui, Dobryninui ir Valst. dept., juose pasmerkdami Sovietų įvykdytą įkalinimą ir reikalaudami politinių kalinių paleidimo.

Viktorą Petkų nuteisus, Visuom. reik. taryba dėjo pastangas, kad lietuvis nebūtų "pamirštas", minint kitus du išgarsintus disidentus. Šiuo tikslu ryšiai buvo palaikyti su Europos saugumo konferencijos komisija Washingtone, JAV katalikų spaudos agentūra, kongreso nariams, JAV tautinio saugumo taryba, Baltųjų rūmų pareigūnais, jiems suteikiant Petkų liešančius faktus. Taip pat dviem atvejais 80-čiai laikraščiu išsiuntinėjus pareiškimą Petkaus klausimu ir jo fotografiją.

Stipendija studijai parašyti

Posėdyje nutarta paskirti 500 dol. stipendiją doktorantui Algijui Tamošiūnui anglų kalba parašyti studiją, nušviečiančią lietuvių — žydų santykius nacijų okupacijos metais Lietuvoje. Stipendijai gauti viena iš sąlygų yra jos paskelbimas moksliniame žurnale. A. Tamošiūnų krašto valdybai rekomendavo prof. dr. John Cadzow, kuris sutiko su A. Tamošiūnu bendradarbiauti studiją ruošiant.

Taip pat posėdžio dalyviai susipažino su dr. R. Šilbajorio ruošiamu anglų kalba veikalais apie kultūrinę genocidą eiga ir dr. Br. Kaslo pranešimu, kad galutinai susitarimai su leidykla dėl jo veikalų prancūzų kalba apie Lietuvą išleidimo yra baigiami. Abu minimus veikalus išleisti yra įsipareigojusi JAV LB krašto valdyba.

VI. tautinių šokių šventė

Posėdžio metu svarstytas Tautinių šokių instituto pirmininkės Galinos Gobienės laiškas, kuriame pranešama apie instituto vadovybės sutikimą peruošti VI-sios Tautinių šokių šventės programą. Pasisakoma ir kitais šventės pravedimo reikalais. Šventę sutarta ruošti 1980 metų vasarą Chicagoje, jei tik pavyks gauti tinkamą salę. Iki šiol šokių šventės naudoto Amfiteatro likimas nėra aiškus. Krašto valdybai tenka pareiga parinkti šventės rengimo vadovą, rūpintis bendruoju šventės organizavimu ir lėšų telkimu. Šventės meno vadove, kaip informuoja instituto pirmininkė, yra pakviesta Nijolė Pupienė, Chicago "Suktinio" tautinių šokių vienetų vadovė.

LB atstovai amerikiečių konferencijoje

Vicepirm. Feliksas Andriūnas painformavo apie Marylando

Kanadiškos iš Toronto — gintarėtės dainuoja Los Angeles, Kalifornijoje. Nuotr. L. Kanto

PASMERKĖ KUBOS INVAZIJĄ

Kalbėdamas Belgrade vykstančioje nepriėjungusių kraštų konferencijoje, Egipto atstovas — buvęs užsienio reikalų ministras Ghali griežtai pasmerkė Kubos karinę intervenciją Afrikos kraštuose, intervenciją, kuri kursto šaltąjį karą ir siekia pavojingai suskaldyti nepriėjungusių kraštų vieningą frontą. Buvęs ministras Ghali pažymėjo, jog visiems žinoma didė valstybė už Afrikos kontinento ribų siekia paversti kai kuriuos nepriėjungusių Afrikos kraštus savo imperialistinės politikos įrankiais. Egipto delegatas todėl pasiūlė sekančią nepriėjungusių šalių viršinių konferenciją 1979 metais iš Kubos perkelti į kitą vietą arba ją atidėti vėlesniam laikui. Kubos užsienio reikalų ministras Malmerca, iš savo pusės, kalbėdamas Belgrade atvirai paragino

universitete vykusią konferenciją etniškai ir senatvei nagrinėti, kurioje jis su sekr. Br. Vaskaičiu atstovavo krašto valdybai. Konferencijoje pranešimus padarė apie 40 akademikų. Buvo demonstruoti keli filmai, vaizduojant tautinių — etninių grupių gyvenimo JAV-se charakteringas savybes. Užmegstos pažintys su JAV vyriausybės pareigūnais, bendradarbiaujančiais šioje srityje, teikia viltį ir lietuviams prieti prie esamų informacinių šaltinių ir gal net pasinaudoti teikiama finansine parama.

A. Gė.

Banaicio JORATĖ IR KASTYTIS 3 veiksmų opera

Dainuoja Chicago Lietuvos Operos choras, Dana Stankaitė, Margarita Monikienė, Aldona Stempulienė, Stasya Baras, Groja simfoninis orkestras. Diriguoja Aleksandras Kučūnas.

Pulki dovana. Albumas, 3 plokštelės. Kaina su persiuntimu \$15.55 ras Kučūnas.

Užakymus siųsti: DRAUGAS 4545 West 63rd St. Chicago, Ill. 60629

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Parašė Dr. Juozas Valmoras. Apie istorinius lietuvių kovos metus.

Į anglų kalbą išvertė Juozas Bulevičius.

Kaina \$2. Kietas viršelėlis — 3. Ši įdomi knyga gaunama:

DRAUGE, 4545 W. 63 St. Chicago, Ill. 60629

TALKA NEPRIKLAUSOMYBĖS KOVŲ II TOMUI ISLEISTI

LKVS Ramovė Centro Valdyba kviečia talkon ramovėms, lešius ir visus lietuviškus pagalbėti išleisti svarbų ir didelį istorinį veikalą, paruoštą istoriko dr. A. Rukšos apie Lietuvos ir Lenkijos santykių istorinę raidą, apie konfliktus ir kovas su lenkais ginant Lietuvos laisvę.

Lig šiol į šį kvietimą atsiliepė 5 LKVS Ramovė skyriai ir 57 asmenys. GARBES LEIDŽIAI: \$1015.00 Alb. Repės, Chicago, Ill. \$400.00 LKVS Ramovė Clevelando skyrius. Po \$200.00 Ant. Jonaitis, Efr. Gausys, Pr. Karalius ir Vold. Senbergas — visi Clevelande, Ohio.

MECENATAI: \$114.00 LKVS Ramovė Adelaide sk. Australijoje; po \$100.00 LKVS Ramovė Hamiltono sk. Kanadoje, Hartfordo sk. USA, Montrealio sk. Kanadoje, Jonas Balbaitas, J. Malekis, B. Paulionis ir dr. V. Stankus — visi Clevelande, Ohio.

GARBES PRENUMERATORIŲ (su \$25-50 įnašais) sąrašas: 21 asm. iš Clevelando, Ohio, 8 asm. iš Chicago, Ill., 5 asm. iš Kanados, 3 asm. iš Australijos, 2 asm. iš Kalifornijos, 2 asm. iš Floridos, 1 asm. iš Hartfordo.

UŽSISAKYTIŲ KNYGĄ iš anksto ir įmokėjusiu po \$15.00 sąrašas: 4 asm. iš Chicago, 1 asm. iš Clevelando.

Laukiame įteigiant ir talką visus LKVS Ramovė skyrius, LST padaliniai ir visus kitus šios talkos svarbą suprantančius lietuvius.

Pinigus ar pasižadėjimus su sąrašais siųsti Centro Valdybos pirminko adresu:

ANT. JONAITIS
1223 E. 175 Str.
Cleveland, Ohio
44119

JURGIS MATULAITIS Stasys Yla

"Biografinė apybraiža, pirmoji tokios apimtios... Autorius skaitytojams pažįstamas, nes jis savo raštais priklauso skaitytojų, verčia mąstyti, gyvai ir vaizdingai charakterizuoja asmenis."

Šioje knygoje autorius susikaupia ties vienu asmeniu — ark. Jurgiu Matulais ir jį ryškina įvykiais, pokalbiais, dienraščiu ir laišku ištraukomis, buvusių mokinių ir bendradarbių liudijimais — Valdemaras Čukuras.

Išleido ir spaudė Nek. M. Pr. Sessys, 370 pusl., 1977 m. Kaina su persiuntimu \$7.41. Užakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, Ill. 60629

CLASSIFIED GUIDE

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

ISNUOM. 4 kamb. butas suaugusiems. 1339 So. 50 Ave., Cicero Tel. — 652-8082

NORIPIRKTI

Ieškau pirkti senus medinius baldus gamintus prieš 1930 m.: Komodas, stalus, kedro skryniais, kėdes, t. t. "Oriental" kilimas, už prieinamas kainas. 312-891-3334

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5990

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai patogiems geros rūšies produktams iš Europos šalių. 2008 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. TEL. — WA 5-2787

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir Paprastos. Radijai Stereo ir Oro Vėdinimai. Pardavimas ir Taisyimas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St., tel. 776-1486

VALOME KILIMUS IR BALDUS

Plaukams ir valkuojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pristatymas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2323 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 Tel.: 925-2737 — 254-3330

Vytautas Valantinas

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

M. A. ŠINKUS

NOTARY PUBLIC INCOME TAX SERVICE

4200 S. Maplewood, tel. 254-7400 Taip pat daromi VERTIMAI.

GIMINIŲ švietimui, pildomi PILYTYBŲ PRAKAI ir kitokios blankos

10% — 30% — 50% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pav. msa.

FRANK ZAPOLIS

2304 W. 96th Street Chicago, Illinois Tel. GA 4-8664

PLUMBING

Vonių, virtuvės sūkų ir vandens šildytuvų specialistai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžių išvalomi elektra. Galite kreiptis nuo 7 iki 8 val. ryto arba po 5 val. vakaro.

SERAFINAS — 636-2900

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbtimų kainos yra visoms prieinamos.

Biznieriams apimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

REAL ESTATE

66 ir Homan, Tinka didelei šeimai. 4 miegamųjų namas labai geram stovy. Įrengtas rūsys. 2 maš. garažas. \$40,000. 50 ir Talman, 5 kam. mūr. Belamentas. 2 maš. garažas. Platus lotas. \$37,900.

8909 S. Talley Ave. Liukusinė 3-jų miegamųjų rezidencija. "Cathedral" lubos. 1½ vonios, 2½ maš. garažas. Šoninis įvažiavimas. \$71,500.

66 ir Rockwell, 2-jų butų po 5 kam. medinis namas. Pilnas rūsys. 2 maš. garažas. Žemi takai. \$26,900

66 ir Rockwell, 3-jų butų mūr. 6 kam. ir 2 po 3 kam. Gerai išlaikytas namas. 3 atskiri gildymai. Naujas 2 maš. garažas. Tik \$45,000.

45 ir Talman, 2-jų butų medinis — 5 ir 4 kam. Tik \$28,500.

40 ir Artesian, 2-jų butų medinis Geros pajamos. Garažas. \$28,900.

Jei galvojate

PARDUOT, NUOMOT AR APDRAUST

Jūsų nuosavybę, prašome kreiptis į

Budraitis Realty Co.

4243 W. 63rd Street

Tel. — 767-0600

Geras mūro namas — 26 metų. 5 kam. (3 mieg.). Namas kaip naujas. Prie 72-os ir California.

BROKERIS P. ZUMBAKIS TEL. PR 3-0916

MARQUETTE PARKO APYL.

Giminingom šeimom gyventi 9 kam. mūr. bungalov su pilnu rūsiu. 2½ maš. garažas. Viršų 4 kam. butas. Saliamas, valgomasis, miegamasis ir virtuvė. Nr. C-1158. Kaina \$55,900.

SERIES — 448-6666

Rimtas Namų Pardavimas

Modernus 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui liukus ofisui patalpos. Daug priedų. Marquette Park. Aukšta kokybė. \$50,000.00.

4 vieneto mūras ir garažas. Marquette Park. Naujas gazu šildymas. Našlė atiduoda už \$38,800.

Grazus platus sklypas ir garažas Marquette Park. Vertingas pirkėjui.

Valdis Real Estate

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 ar 737-8534

2 butai, 9 metų senumo, 2 po 5 kam. (3 mieg.). 51-ma už Kedzie. Tik \$82,500.00.

Miškinis. 2 butai. Naujai atremontuoti. Vieną tuoj galima užimti. Brighton Parke.

72-ra ir Campbell. 1½ aukšto naujesnis mūr. namas. 3 mieg. įrengtas rūsys. Labai švarus. \$65,000.00.

82-ra ir Rutherford. Liukus 5½ kam. (3 mieg.). 10 metų mūr. "ranch". \$89,500.00.

10½ akro žemė netoli Burlington, Wis. Maudytis ir žuvalti labai arti. \$25,000.00.

46 ir Kolin, 8 kam. med. namas. Maži takai. Daug vietos. \$36,500.00.

Žemė 72 ir Kedzie. Padarykite pasiūlymą.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

2951 W. 63rd St., 436-7878

MARQUETTE PARK

1½ aukšto mūras. 22 metų. 7 kam. (3 mieg.) 2 vonios. Tinkamas giminingai šeimai, juoktas rūsys. Garažas. Art 72 ir Kedzie. Padarykite pasiūlymą.

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas Valdymas

Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbtimų kainos yra visoms prieinamos.

Biznieriams apimoka skelbtis dienraštyje "Drauge".

Perskaite "Drauge", duokite kitiems pasiskaityti.

HELP WANTED — VYRAI

HARDWARE CLERK

For retail store. Exper. preferred. Inquire at:

3124 W. 111th St., Chicago

AUTOMATIC SCREW MACHINE

ACME SET-UP OPERATE second shift. Full & part time available. Top employee package.

AMERICAN COUPLINGS Bellwood, Ill. Tel. 547-1000

VYRAI IE MOTERYS

CAFETERIA HELP—FULL TIME

We have immediate openings for cooks, kitchen help, cashier, utility persons, for all 3 shifts. Good starting salary. No exper. necessary.

Apply in Person HOWARD JOHNSON HINSDALE OASIS 50th St. & Tri-State Tollway Hinsdale, Illinois

SLK SCREENER

JAY-VEE FINISHING Bensenville, Illinois

Tel. 766-4057 — 766-7722

COOKS

Also Need Waitresses From 11:00 P.M. to 7:00 A.M.

HOWARD JOHNSON'S RESTAURANT 10240 W. Irving Park Blvd. Phone — 678-0267

HELP WANTED — MOTERYS

Wanted experienced COUNTER GIRL & ASSEMBLY for dry cleaning store.

MICHAEL'S CLEANERS 2049 N. Clark St., Chicago

LIVE-IN HOUSEMOTHER

Gehring Hall, an outreach program sponsored by St. Joseph Hospital, offers comprehensive medical care and help to meet the emotional needs of the single pregnant women 18 years and older. It is our answer to abortion. We are seeking a very special individual for a Live-In Housemother to supervise this facility. Relevant work experience as well as a sincere commitment to the right to life are significant factors in candidate selection. Excellent salary and housing are available. Apply:

9 a.m. — 3 p.m. or call: 8:30 a.m. — 5 p.m.

975-3010

ST. JOSEPH HOSPITAL

2948 N. Lake Shore Dr. (The corner of Oakdale & Lake Shore Dr.)

An Equal Opportunity Employer

DEMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų lumų atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į "Drauge" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

LIETUVIAI DAINININKAI IR GIESMININKAI

PRANAS NENORTA

Is mažens man dažnai tekda-
vo girdėti mūsų Lietuvių šito-
ki laudies nuosprendį: "Vestuvės
be muzikantų ir dainininkų
— ne vestuvės, o laidotuvių". Čia
dabar galima būtų pridurti, jog
šioje šalyje, Amerikoje, svarbiau-
siai vaidmenį per šermenis ir lai-
dotuvės atlieka "graboriai", kaip
kad Lietuvoje atlikdavo "giedo-
riai", lietuviškai tariant, giedo-
tojai. Bažnytiniai patarnavimai
numirėliui mūsų tėvyneje ne vi-
sur ir ne visuomet būdavo vie-
nodi. Kas pageidautavo ir įsteng-
davo daugiau atsiliepti, laidot-
vėms apėigos būdavo šiek tiek
skirtingos. Tačiau "giedoriai" ne-
taip, kaip čionai "graboriai", sa-
vo paslaugomis niekam jokių
skirtumų nedarydavo. Tuos pat
giedojimus: įvairias giesmes, ro-
žančių, litanijas, karūnų, psal-
mes, antiponas ir dar gal kitką
traukdavo be jokių išimčių vi-
siems mirusiems — ar jie buve
labiau pasiturintys, ar varguo-
liai.

Apie sutartinius giedojimus Lietuvoje

Greičiausiai bene bus buvęs
toks Sutvėrejo potvarkis, kad dau-
guma lietuvių iš prigimties apdo-
vanoti nešykščiais, kiekvienam
dainininkui bei giesmininkui pri-
valomais gabumais — pilnutinė
klausa ir skambūs balsai. Bažny-
čioje arba namie, pasitaikius pro-
goms, susimetę į būrelius, mūsų
žmonės dažniausiai stengdavosi
giedoti sutartinai, matyti, pagal
nuo senovės įaugusių mūsų tauto-
je įproti, vieniems vedant, o ki-
tiems "turavojant" — pritariant
ar antrinant. Tik žydai pas mus
sutartinį giedojimą nėturėdavo,
ir jų maldybose giedotines apei-
gas paprastai solo atlikdavo vienas
asmuo, vadinamas "kantoriu".

Prof. kun. St. Yla, kadaise kal-
bėdamas Chicagoje per "Foru-
mą" radiją, tarp kitko paryškino,
jog lietuviai garsėja ne vien kaip
žymūs dainininkai, bet ir kaip
geri giedotojai. Tikriausiai dėl to
jis nepagalėjo ir į savo labai rū-
pestingai parengtas maldaknyges
įtraukti apskritai lietuviškų giesmių.
Šiais laikais, kada lotyniškieji gie-
dojimai iš bažnyčių baigiami iš-
stumti, jo pateiktos giesmės, gie-
damos bažnyčiose per mišias,
bent iš dalies užtaiso atsiradusią
spragą.

Ir muzikantai, ir dainininkai,
ir giesmininkai — visi jie priva-
lo turėti, kaip jau sakėme, pri-
gimtine, už jokių turtus neįsigy-
jamą, o tik Dievulio skirtą do-
vaną — tobulą, pilnutinę klau-
są. Nei geriausi norai, nei pa-
stangos, nei pagaliau mokslas
čia nepagalbsti. Anot vieno pa-
garsėjusio muziko, betgi pasitai-
ko kartais ir tokių "giedotojų",
kurie savo balsais drumsčia net
Lietuvos himno giedojimą.

Vis dėlto drąsiai galime di-
džiuotis, kad dauguma mūsų
— lietuvių tebėra geri giedotojai,
tik todėl, kad negalime girtis sa-
vo giesmių ištekliais bei gausu-
mu. Stokojo jų mums, esant Ru-
sijos caro priespaudoje, padėtis
šiame opime reikale nedaug bu-
vo pagerėjusi ir nepriklausomy-
bės metais. Prieš I-ąjį pasaulinį
karą muzikas kompozitorius J.
Naujalis iš dalies užkaišiojo šią
spragą, tarp kitko 1907 m. surin-
kęs ir išleides mažą kišeninį lie-
tuvišką giesmynėlį. Dauguma
giesmių paruošė ir pritaikė ketu-
rių balsų chorui. Žinodamas lie-
tuvius mėgstant bažnyčioje sutar-
tinai giedoti, Naujalis rūpinosi
parinkti tokias melodijas, kurios
kiekvienam lengvai ir greit ima-
noma išmokti. Sudėtingesnius
giedojimus, kaip antai: "Graud-
žius verksmus", "Dievas mūsų
prieglauda ir stiprybė", ir gies-
mes: "Sveikas Jėzus gimusi",
"Tyliąją naktį", "Jėzau Kristau

maloniausias", "Kurs kentėjo už
mus kaltus", "Darželyj alyvų",
"Linksma diena mums nušvito"
visi pamaldų dalyviai, turintieji
klausa ir gerą balsą, traukdavo
sutartinai.

Labai malonu prisiminti ir du
deimantukus, kuriuos lietuviai
neapsakomai buvo pamilę: tai
garsaus liaudies poeto A. Straz-
do-Strazdelio sukurtoji mišių gies-
mė "Pulkim ant kelių" ir muzi-
ko kompozitoriaus Č. Sasnausko
harmonizuotoji "Marija, Marija".
Senesnieji lietuviai tikrai nebu-
vo užmirę, kaip jie metų metais
šventadieniais laisvoje, o paga-
liau sovietinių ir nacinių okupu-
tų pavergiamose Lietuvoje gau-
singai rinkdavosi į bažnyčias pa-
garbinti savo Sutvėrėją. Skambte-
lėjus varpeliai ir žengiant dvasi-
ninkui su asista prie altoriaus,
tarytum anie rugeliai Lietuvos
laukuose vėjui papūtus, maldi-
ninkai klupdavo ant kelių ir di-
dingai užsėdavo "Pulkim ant
kelių". Ogi "Marija, Marija" gies-
mė, kurią Č. Sasnauskas harmo-
nizavo 1913 m. būdamas vargo-
nininku Petrapilyje, nuolat skar-
dendavosi bažnyčiose ir namuose,
per tikinčiųjų susirinkimus ar lai-
dotuvės, o ypač į garsėjo nacių
okupacijos metu Vilniuje, kaip
pasakojama, prie Aušros vartų
per gegužines pamaldas, giedant
tūkstantinėms maldininkų mi-
nionoms. Siuomet, kai raudonoju
siaubu pasivertė piktosios dvasios
baista klasta kėsinasi į viso pa-
saulio laisvę, šioji giesmė mums
yra ir visuomet liks labai pra-
varti kaip paguodos, atsparos ir
vilties ginklas.

1915 m. rudenį man įstojus į
pirmąją, Kaune įsteigtąjį lie-
tuvišką gimnaziją, tenykštis muzi-
kos mokytojas J. Naujalis subū-
rė iš gimnazistų bažnytinį cho-
relį, kurin ir aš įsijungiau. Kartą,
susirinkus repetitijai, chorvedys
išdalijo mums lapelius, kuriuose
buvo įrašyta "Marija, Marija"
giesmė. Emę repetuoti, tuoj pa-
stebėjome, jog čia buvo ne ta me-
lodija, kokia ligi šiol mėgta gie-
doti. Bene metus laiko per mo-
kinių pamaldas mes šitos melo-
dijos laikėmės. Kai J. Naujalis
pasitraukė iš gimnazijos, chorelis
iširo, o naujaip giedamos giesmės
man niekur neteko girdėti vėliau
giedant. Panašiai atsitiko ir su
Sasnausko 1902 m. harmonizuo-
tą "Kur bėga šėsupė" liaudies
daina. Pastarasis ją savaip har-
monizavo, o J. Naujalis 1915 m.
taip pat savaip. Tais pat metais
Naujalis surengė Kaune liaudies
dainų koncertą, kur padainuota
jo harmonizuotoji "Kur bėga šė-
supė". Nuo to laiko šios niekur
neteko išgirsti dainuojant. Ta pa-
ti daina ir giesmė, kurios harmo-
nizuotos Sasnausko, prigijo, o
Naujalis — ne.

Panūdus sutartinai giedoti,
giesmių stoka skatindavo pavie-
nių parapijų vargonininkus savo
giesmynus papildinėti savo pačių
harmonizuotomis giesmėmis. Uo-
lesnieji vargonininkai taip ir da-
rydavo, o atsilikėliai iš jų lyg ne-
mačiomis skolinavosi — griš-
taudavo. Kas kita čia dėdavosi su
kaimo giedotojais. Nuo seno jie
naudodavosi vysk. M. Valan-
čiaus paruoštu ir 1855 m. išlei-
sytuoj giesmynu, anuomet vadi-
namąja "kantička". Žinia, jis bu-
vo išspausdintas ne grynai mūsų
kalba, maišantis aibei svetimybų,
kaip pvz.: dūša, pekla, svietas,
cnata, loska, pakūta, aniuolas,
procis, čystas, smertelnas griekas
ir daugel kitų verstinių skolinių.
Kalbamejo kantičkoje rado vie-
tos 786 giesmės, pagal bažnytinį
kalendorių suskirstytos keliais
skyriais. Iš pradžių — advento
giesmės, toliau kalėdinės, gavė-
nios, velykinės, Mergelės Marijos
garbei skirtos, apie Dievo apvaiz-
dą, šermenų bei laidotuvių, o pa-
baigojo — įvairios giesmės apie
šventuosius, apie Jėzų Kristaus

Zemaičių Vyskupo Motiejaus Valančiaus paruošta Giesmių knyga — kantičkos ir "Saltinis".
Nuotr. P. Maletos

paskutinius išgyvenimus ir jo at-
liktus darbus šioje žemėje.

Antras labai svarbus ir Lie-
tuvos giedotojams reikalingas va-
dovs būdavo didžiulė, stora
maldaknygė, "Saltinis" vadinama.
Tik joje radai pilną, su visais
reikalingais priedais švenčiausio-
siojo Jėzaus vardo trijų dalių ro-
žančių ir to pat vardo litanijų,
kas būdavo giedama paskutinį-
ją budinių naktį, prieš išlydint
velionį į amžinojo poilsio vietą.
Tai patys svarbiausieji sutarti-
niai giedojimai, kurie būdavo at-
liekami ne tik šermenyse, bet ir
bažnyčioje arba namuose per ge-
dulingas pamaldas už mirusiųo-
sius. "Kantička" ir "Saltinis" pa-
dariai gyvenančio ir dievo-
baimingo lietuvių ūkininko žei-
moje susilaukdavo didžios pagar-
bos, laikant tas knygas viešai pa-
dėtas ant dailiai padirbtų trobos
kampuose lentynėlių, vadinamų
"kampinėmis". Metinių švenčių
progomis mergaitės tas kampines
graziūdavo iš margaspalvių po-
pierėlių padaromais papuošalais.

Giedotojus Lietuvoje ypa-
tingai gerbdavo. Savarankiškai
gebąs giedoti asmuo skirdavosi
nuo kitų tuo, kad į gedulingas
apeigas atsinešdavo, pasibrukęs
po pažastimi, "Kantička" arba
"Saltinį". Tokius sodindavo į ge-
riausią vietą užstalėje, o kartais
ir gardžiau pavaišindavo, negu
kitus laidotuvių giedotojus.

Kiekviena apylinkė — kaimas
ar miestelis turėdavo savus gie-
dotojus. Burdavosi jie į atskiras
grupes, kurioms vadovaudavo iš-
skirtinai gabūs, daugiau patyrę
ir jau pagyvenę giedotojai. Gru-
pė susidėdavo iš dviejų skyrių: vy-
rų ir moterų, ir abejuose išsiskir-
davo pirmieji balsai, kurie ves-
davo, ir antrieji, kurie pritar-
davo — antrindavo. Visi kitar-
nėdavo, bet pasidalydami at-
skiras posmelias. Vyrai pradė-
davo ir traukdavo savas partijas,
o moterys, atsakinėdamos, giedo-
davo sau skirtas vietas.

Sutartinai giedota ne tik šer-
menyse, bet ir bažnyčiose mišių
ir procesijų metu. Daug kur gie-
dotojų balsai skardėdavo per pa-
sėliais žaliuojančius laukus reli-
ginės eitynės šv. Kryžiaus die-
nų proga, pasak liaudies, "Kry-
žiaunosios dienos". Tuo būdu lyg
ir pareikšta Apvaizdai padėka už
rūpestingą augmenijos globą.
Gegužės ir birželio mėnesiais, va-
karais po darbo susitelkę namuo-
se, žmonės sutartinai giedodavo
litanijas bei giesmes šv. Mergelės
Marijos ir jos sūnaus Jėzaus
Kristaus garbei.

Pasidklausant pavienių giedojimų

Giedodavo ne tik būrelius su-
stielkę, bet ir pavieniui. Dažno-
kas lietuvis ūkininkas, ankstų ry-
tą pakilęs iš guolio, sukalbėjęs
privalomus rytinius poterių, pa-
tylom niūniuodavo giesmele:
"Dieve, o Dieve, štai iš miego
keliu!" Šioje trumpoje giesmelėje
jis dėkoja Visagaliui už laimin-
gą praleistąją naktį ir suteiktąjį
poilsį, prašydamas sau globos ir
dienos metu. Paskui, pažvelgęs
pro langą ir regėdamas patekan-
čią aušrinę, pragyždavo: "Sveika,
Aušros žvaigždė švieša, Tu links-
mybė žmonių esi, Marija Pana,
Pana švenčiausia, Motina Jėzaus

Mieliausio..." Sukdami girsas,
vydami pančius arba moterys
prie ratelio irgi niūniuodavo me-
tų laikotarpiams pritaikytas gies-
mes. Plūsdami paskui arkla, gie-
dodavo artojų giesmes, savo čie-
nimu pritariant neatskiriamam
artojo draugui — vieversniui. Šven-
tadienio vakarą, pasišėrę ir pasi-
girdę gyvulėlius, imdavo nuo
kampinės "kantička", sėsdavo
prie stalo ir giedodavo pasirink-
tas giesmes. Pabaigoj neužmirš-
davo šios giesmelės: "Pabaiga
šventos dienos štai prisiartinio,
Siela tur to paguoda, kad Die-
va garbino..."

Grąžius tie papročiai, o iš jų ir
dvasinė nauda būdavo didelė:
suaugėliams — sielos ramybė, o
jaunuomenei — pamokslas gy-
venti. Gal dėl to mūsų kaimiečiai
religinio atžvilgiu pralenkdavo
miestiečius. Visoki ištvirtavimai
ir nutolimas nuo Dievo dažniau
pasireikšdavo mieste, nekaip kai-
me. Išplitęs kaimo religinis gie-
dojimas, be abejo, bus turėjęs mū-
sų jaunimui taip pat skatinan-
čios įtakos, todėl iš tenai susilauk-
ta didelės daugumos pašaukimų
į dvasinį luomą. Anuomet nereik-
ėjo lietuvių jaunimo raginti, kad
stotų kunigų seminarijose arba
vienuolynuose, nes visiškai pakako
savanorių. Šių dienų akimis žiū-
rint, kai labai stinga pašaukimų

dvasiniam luomui, gal nedrįstu-
me nesutikti su mūsų liaudies pa-
tarle, būtent: "Kada bažnyčia ar-
ti, Dievas toli".

(Bus daugiau)

ŽEMELAPIO PROTEVIS

Ramiojo vandenyno salų gy-
ventojai randa kelių namo be
kompaso, pagal savo pačių pa-
sidarytą "žemėlapi" iš pagaliu-
kų ir kriauklių. Pagaliukai žy-
mi ilgus žemės vandenyno ban-
gas, o kriauklės — salas ir ri-
fus. Prariėdėjusios pro salų
bangos jau kitokios. Patyrę jū-
rininkai pastebi tuos pasikeiti-
mus ir vandens pliuskenimą į
valtį ir supranta, kurioje pusė-
je ir kaip toli yra sala. Kiekvie-
nu metų laiku vandenyno ban-
gos yra kitokios, todėl "žemė-
lapi" daromi kiekvienam se-
zonui ir įsimenami.

Daugelį amžių keliaudami jū-
romis, salų gyventojai orientuo-
davosi pagal saulę, žvaigždes,
paukščių skrydžius, pagaliukų
žemlapius. Naujieji laikai pa-
teikė ir naujų orientyrų. Dabar
kai kurie tenykščiai jūreiviai
plaukia pagal reaktyvių lėktu-
vų pėdsakus danguje, nes žino,
kad toje pusėje, kur šie prasi-
deda, yra sausuma. MŠK.

PADĖKA

Mūsų brangiai dukrelei, žmonelei ir mamytei
A. + A.
Viktorijai Kikutytei - Murray
iškeliavus amžinybėn, visiems ją pagerbusiems, mus už-
jautusiems ir paguodusiems ir mums padėjusiems, nuo-
širdžiai dėkojame.
Nuliūdę: Meta ir Kristupas Kikučiai, žentas ir anūkė.

LINKUVA

Šiaurės Lietuvos švietimo židinis
Redagavo dr. ALF. ŠEŠPLAUKIS
Išleido Linkuvos Monografijos leisti komitetas,
Chicago, Ill. 1978.
Kiet viršeliai, 336 pusl. Kaina su persiuntimu
\$15.66. Illinois gyventojai dar pridėda 75 ct. taksu.
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629.

Giedros Nasvytytės-Gudauskienės KOMPOZICIJOS

NORĖCIAU SKRISTI — Naujos dainos mažiems ir jau-
niems. Kaina \$2.00
4 DAINOS — Sopranui su piano akompani-
mentu. Kaina \$3.00
VIEŠPATIES PASAULIS — Žemam balsui. Kaina 1.00
METŲ LAIKAI — Populiarių dainų ciklas. Kaina \$2.00
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629. Illinois gyventojai pridėda 5% taksu.

DRAUGAS, antradienis, rugpjūčio mėn. 15 d. 5

EŽERO ŽMONĖS

Birmos nedidelę tautelę inta-
vadinama ežero žmonėmis. Jų
namai pagodos, mokyklos, par-
duotuvės stovi inle ežero vidū-
ryje ant aukštų bambukinių
polių. Prieš namus — plaukio-
jantieji sodai. Kad galėtum
tokį sodą užsisodinti, reikia pir-
miausia nupinti jam pagrindą
iš medžių šaknų, žolių, privež-
ti nuo kranto žemės. Kad so-

das nenuplauktų, jis turi spe-
cialų inkarą. Kai mergina te-
ka, jai duodamas kraičio sodas
— inkaras perkeliamas ir so-
das nuplukdomas prie jaunojo
namų. jm.

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio programa
Naujoji Anglijoje iš Stoties WNSR,
1360 bangų, veikia sekmadieniais nuo
1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduo-
dama vėliausių pasaulinių žinių san-
trauką ir komentarus, muziką, dainas
ir Magdūtės pasaką. Šią programą
veda Steponas ir Valentina Minkai.
Biznio reikalais kreipitis į Baltic Flo-
rists — gėlių bei dovanų krautuve,
502 E. Broadway, So. Boston, Mass.
02127. Telefonas 268-0489. Ten pat
gaunamas dienraštis "Draugas" ir ra-
site didelį pasirinkimą lietuviškų kny-
gų.

ANDRIUS NORIMAS "SANTAKA"

12-ka novelių. Iš jų trys buvo pre-
miuotos. Gražiai išleista. 304 pusl.,
1977 m. Viršelis dail. Giedros Tre-
čiokaitės. Kaina su persiuntimu
\$6.30. Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street,
Chicago, Ill. 60629

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai
ANTANAS M. PHILLIPS
TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401
STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS
2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. RRepublic 7-1213
11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASANTIS - BUTKUS

1440 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. Olympic 2-1003

APLINK MUS

× **Linas Kojelis**, kuris ateitininkų buvo pasiūstas padirbti su Brazilijos ateitininkais jų stovykloje ir pagelbėti jiems stovyklą praveisti, jau grįžo ir kuriam laikui sustojo pas savo seserį Dainą Kojelytę Chicagoje. Čia jis turėjo pasitarimus su Ateitininkų federacijos vadovais, kuriems jis atstovavo Brazilijoje.

× **Kun. Juozas Augūnui**, MIC, Šv. Gabrieliaus par. katalikų draugijos ir parapičiai Milwaukee, Wis., sekmadienį, rugpjūčio 13 d. surengė gražų savo klebono kunigystės 35-rių metų minėjimą. Į minėjimą iš Chicago buvo nuvykę Marijonų vienuolijos provinciolas kun. J. Dambrauskas, T. Margis, jubiiliato sesuo Šv. Kazimiero vienuolijos narė ses. Dorothy ir ses. Bernice. Energingas savo klebonui parapičiai nuosirdžiai parodė savo pagarbą ir pasitikėjimą.

× **Dr. Kazys Bobelis**, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas, iki šiol gyvenęs Elgin, Ill., persikėlė į St. Petersburgą, Fla. Jo dabartinis adresas: 4925 — 60th Ave. S., St. Petersburg, Fla. 33715.

× **Kun. Antanas Micūnas**, MIC, Šv. Kazimiero liet. parapijos klebonas Worcester, šiandien atskrenda į Chicago. Jis šeštadienį palaimins savo brolių moterystę, aplankys savo brolių ir kitų artimųjų šeimas bei pažįstamus. Apsistos Marijonų vienuolynė prie "Draugo".

× **Pasaulio Lietuvių Bendruomenės** valdyba praneša, kad į valdybą galima kreiptis pirmininko Vytauto Kamanto adresu: 1110 69th Street, Darien, Ill. 60559. Finansiniais reikalais reikia kreiptis į išdėtininką Mečį Šilkaitį: 8750 W. 92nd Place, Hickory Hills, Ill. 60457.

× **Patikslinimas**. "Draugo" rugpjūčio 14 d. laidoje, šeštame puslapyje, aprašyme apie Korp. Fraternitas Lithuanica Patria jubiliejų įšvilė korektūros klaidą. Turėjo būti patrijietės (ne patričius), tai yra Patrijos korp. nars. Už klaidą atsiprašome.

× **Švėkšniškių ir Lietuvių istorijos** draugijų gegužinė įvyks Julijos Bičiūnienės viloje rugpjūčio 20 d. 11 val. Kviečiami dalyvauti draugijos nariai ir švėkšniškiai.

× **Irena Grigaliūnaitė**, Euclid, Ohio, žinoma dainininkė, atnaujindama prenumeratą atsiuntė didesnę auką. Labai ačiū.

× **Aukų po 4 dolerius** atsiuntė: Pr. Neimanas, Stepas Lukauskas, dr. A. Martus, Juozas Kudirka. Visiems maloniai dėkojame.

× **Jonas Mekas** rodys savo filmų dienraščius ir dalyvaus literatūros vakare Sandaros Šviesos dvidešimt penktajam suvažiavime rugsėjo 7—10 d. d. Tabor Farmoj, Sodus, Mich. (pr.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nuosimčiai. Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Telef. VI 7-7747 (sk.).

× **A. a. kun. dr. F. Gurecko** raštų rinkinį "Esame nemarus" galima užsisakyti pas dr. M. Ringienę, 7305 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629. Kaina 6 dol. Čekius rašyti: Daughters of Lithuania, Inc., 2735 W. 71 St., Chicago, Ill. 60629. (pr.).

× **Kardinolo J. P. Cody** kvietimu rugpjūčio 10 d. Lietuvos generalinė konsulė J. Daužvardienė ir kiti Chicago konsularinio korpuso nariai dalyvavo ekumeninėse pamaldose už Šv. Tėvą Paulių VI Šv. Vardo katedroje. Konsulė pasirašė ir oficialią užuojautos knygą.

× **Dr. Petras Kisieliū**, Ateitininkų federacijos vadas, išvyksta aplankyti "Neringos" stovykloje esančių stovyklautojų Vermonte, o iš ten vyks į Ateitininkų sendraugį stovyklą, kuri šią savaitę vyksta pranciškonų stovyklavietėje Kennebunkporte, Me.

× **Kunigui Ansui Trakiui**, Liet. evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos klebonui, vyskupas Jonas Kalvanas iš okup. Lietuvos atsiuntė Evangelikų Bažnyčios kalendorių 1978 metais. Kukulius leidinėlis yra tik 52 puslapiai.

× **Vladas Meškėnas**, žymus lietuvis portretistas Australijoje, atvyko į Ameriką. Manoma, kad šiuo metu jis dar vieš Los Angeles mieste, bet tikimasi, kad greitai lankysis ir Chicagoje.

× **Aldona ir Pranas Totoraičiai**, gyvena Marquette Parke, savo moterystės 25-rių metų sukakties proga buvo išvykę į Europą. Jiems grįžus, jų draugai Nijolė ir Stasys Bikulčiai savo namuose, Burbank, Ill., rugpjūčio 13 d. surengė staigmeną — labai gražų sidabrinės sukakties minėjimą. Buvo susirinkę pusšimtis jubiliatų giminių, draugų ir artimųjų.

× **Biblijos stovykla** buvo praversta "Tėviškės" liet. evangelikų parapijos patalpose ir gretimame parke, per penkias dienas, nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Stovyklą reguliariai lankė 33 vaikai. Pravedė ir dėstė: kun. A. Trakis, E. Holenderienė, K. Vencelytė, I. Jurksaitytė, T. Peteraitytė, L. Jonušaitytė ir kt. Programos metu gilintasi į Šv. Rašto studijas, mokytasi lietuvių kalbos, sportuota, ekskursuota.

× **Balto Chicago apskritys** ir skyrių valdybų ir narių susirinkimas kviečiamas rugpjūčio 20 d., sekmadienį, 12 val. Balfo centro valdybos būstinėje (2558 W. 69 St.). Susirinkime bus svarstomi seimo ir rudeninio vėjaus pravedimo reikalai, bus duodama gegužinės apyskaita. Susirinkime žodį tars Balfo centro vald. pirm. M. Rudienė ir kiti, kurie yra sutikę talkinti seimui ruošti.

× **Walter Weinschneiderio**, gyvenusio 18 ir S. Halsted St. apylinkėje, giminės ar pažįstami prašomi atsiųsti į Lietuvos generalinį konsulatą, 6147 So. Artesian Ave., tel. 737-8334. Svarbus palikimo reikalas.

× **Vladas ir Marcelė Matulioniai**, Cleveland, Ohio, neseniai atšventė savo bendro vedybinio gyvenimo 50 metų sukaktį ir buvo artimųjų nuosirdžiai pasveikinti. Abudu suaktyvininkai yra pensininkai, iš senų laikų skaito "Draugą". Šia proga parėmė savo dienraštį auką. Sveikiname ir dėkojame.

× **P. Baltakis**, Silver Spring, MD, siųsdamas prenumeratorą mokestį, atsiuntė 9 dolerių auką ir šiuo būdu dosniai parėmė mūsų spaudos darbus. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Ervynas ir Rūta (Srugytė) Naujokai**, aktyvūs lietuvių evangelikų liuteronų bendruomenės nariai, džiaugiasi susilaukę dukrelės.

× **Juozui ir Silvijai (Kupraitytei) Galvičiams** gimė pirmgimis sūnus.

× **Jonas Virbalis**, Cleveland, Ohio, žinomas visuomenės veikėjas, atnaujindamas prenumeratą atsiuntė auką. Ačiū.

× **Ed. ir G. Petrauskai**, Pompano Beach, Floridoje, parėmė savo dienraštį 10 dolerių auką. Labai ačiū.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės naujosios ir senosios valdybos nariai pareigų perėmimo metu rugpjūčio 6 d. Jaunimo centro kavinėje. Iš kairės (sėdi): dr. Algis Paulius, kun. Jonas Borevičius, buvęs PLB pirm. Bronius Nainys, PLB pirm. Vytautas Kamantas, Daina Kojelytė, Vaclovas Keiza; (stovi): Saulius Kuprys, Kostas Dočkus, Mečys Šilkaitis, Juozas Šlaugas, Stasys Dziugas, Romas Kasparas ir Algis Rugienius. Nuotr. Jono Kuprio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

MARQUETTE PARKO LB APYLINKĖ

Artėjant LB rugsėjo mėnesiui, kiekvienam bendruomenininkui rūpi pažvelgti, kas buvo LB nuveikta per vasaros mėnesius. Lietuvių Bendruomenės savo padaliniais apima ne vieną kurį nors gyvenimo sritį, bet visą mūsų gyvenimą, visuomeninę veiklą, kuri labai gražiai pasireiškė Pasaulio Lietuvių dienose Toronte. Čia LB parodė, kokią didelę atsakomybę jai yra patikėta ne tik lietuvių, bet ir palaikyme, bet ir palaikyme mums lietuviško nuosirdumo, pastangų atstatyti Lietuvos nepriklausomybę, ginti žmogaus teises, būti žmogui ir liudyti švietimiesiems apie mūsų tautos kančias, išlaikyti savas tradicijas ir gilų tikėjimą.

Marquette Parko LB apylinkės valdyba savo posėdyje nutarė prašyti visų lietuvių paramos šiame kilniame darbe, užmiršti praėjusio meto netobulumus, turint galvoje, kad jos rūpesčiai ir vargai mes turime rūpintis patys ir juos šalinti iš savo tarpo. Juk rūškanos dienos retina mūsų gretas ir darbininkus.

Susidėjus aplinkybėms, mus apleidžia LB Marquette Parko apylinkės pirm. Romas Tervydis, kuris išsikėlė į Californiją. Todėl rugpjūčio 9 d. buvo suauktas v-bos posėdis, kuriame pirmininko pareigas sutiko perimti Kostas Juškaitis. Jis sėkmingai vadovavo karių "Ramovėi", vicepirmininku tapo Bronius Šlaugas, uolus parapijinio choro dalyvis, judrus bendruomenininkas, sekr. Kristina Martinkutė, išd. Povilas Ačiū.

× **A. Šimkus** iš Hartfordo, Conn., lankėsi "Drauge", išsijo lietuviškų rankdarbių už didesnę sumą.

× **Adolfas Ivanauskas**, Worcester, Mass., mus maloniai pasveikino ir atsiuntė auką. Ačiū.

× **Aukų "Draugui"** atsiuntė: po 4 dol. — P. Gauronskas, Juozas Ališauskas; po du dol. — M. Shelma, Albertas Stočkus. Dėkojame.

Paštininkų sąjungos pobūvyje programą atlikę (iš kair.): Bronė Variakolienė, pirm. Jonas Indriūnas ir Aldona Pankienė

Norvilas, švietimo vadovu ir ryšininku tarp lietuvių mokyklų — Apolinaras Bagdonas ir sekretoriato tvarkytoju — Antanas Būga.

Kontrolės komisija sudaro: pirm. Adolfas Šimkus, Viktoras Diminskis ir Jonas Kaunas. Tai visi nepailstantieji bendruomenininkai, kurie jau daugelį metų yra pašventę visuomeninei veiklai.

Naujai persitvarkiusi apylinkės valdyba ryžiasi suaktyvinti šios didžiausios Marquette Parko lietuvių kolonijos veiklą, pirmoje eilėje suruošti kultūrinį renginį, dalyvauti "Draugo" bankete, pagyventi solidarumo įnašų išrinkimą, glaudžiai bendradarbiauti su lietuvištinėmis mokyklomis, ypač su tėvų komitetais. Darbo sėkmingumui ir jo išplėtimui surasti naujų talkininkų, pasistengiant išleisti informacinį leidinėlį, apimantį įvairių mūsų kolonijos lietuvių gyvenimą.

Vidurio Vakarų apygardos pirm. Kazys Laukaitis, dalyvaus posėdyje, mieliai pritarė valdybos užmojams. Jis savo žodyje skatino toliau pradėti vykdyti, nes pozityvūs darbai rodo gražų pavyzdį visiems. Anot jo, veiklos bruožai išsiviję nepasikeitė ir jų turinys pasiliko tas pats, tik gal pakito veiklos forma, prie kurios tenka derintis ir LB-nei, nežūrint to, kad kai kurie savo energiją išnaudoja, besistengdami mums trukdyti. Mes turime dirbti ir veikti, aukodamiesi Lietuvių Bendruomenės labui ir pavergtos Lietuvos išvadavimui.

LIETUVIŲ PASTININKŲ SEIMOJE

Rugpjūčio 10 d. Onos Liubinskienės namuose posėdžiavo Lietuvių paštininkų sąjungos valdyba. Pirmininkas Jonas Indriūnas pranešė apie liepos mėn. 9 d. Vyčių salėje ruošą Sąjungos įkūrimo 30 metų sukakties minėjimą bei pobūvį. Minėjimas ir pobūvis praėjo sėkmingai, dalyvių apie 150, gera meninė programa. Padengus gana gausias išlaidas, dar gauta 293 dol. pelno.

Šia proga tenka pažymėti, kad prie šio renginio sėkmingai prisidėjo darbuotojų valdybos nariai — pirmininkas Jonas Indriūnas, Kotryna ir Kostas Repšiai, Julius Pocius, Ona Liubinskienė ir kiti. Baltic Bakery savininkai ponai Anka pobūviui paaugojo pyragaičius. Jiems nuosirdi padėka. Taip pat aukomis parėmė mielas paštininkų prietelis kapt. Eugenijus Petrauskas ir aktyvus sąjungos narys, tuo metu sunkiai sirgęs, Antanas Balčiūnas.

LPS-gos valdyba kasmet, metams baigiantis, iš savo kuklaus išdo visada paremia mūsų spaudą, radijo valandėles, LTV ir kitus kultūrinis užmojus. Sąjungos suaktyvėjusio jautrius ir nuosirdžius sveikinimus atsiuntė paskutinis neprik. Lietuvos Pašto valdybos direktorius, Sąjungos garbės pirmininkas inž. Vaclovas Birutis ir buv. Pašto valdybos atskaitomybės skyriaus vedėjas Bronius Mačiulaitis. Jie prisiminė lietuvių paštininko sąžiningumą, darštumą, neprik. Lietuvoje, o taip pat gražų ir prasmingą paštininkų įnašą ir įsivijus lietuvių gyvenimą.

Šie metai ypač skaudūs paštininkų šeimai. Mirtis iš mūsų tarpo išskyrė buv. pašto valdybos referentą a. a. Joną Berišą, gyv. St. Louis. Jis buvo ir vienas iš LPS-gos steigėjų bei ilgametis jos pirmininkas. New York'e po ilgos ir sunkios ligos mirė kūrėjas — savanoris, buv. Kudirkos Naumiesčio pašto viršininkas Kazimieras Barauskas. Chicagoje netekome pašto valdininkų a. a. Adomo Miļausko ir Antano Balčiūno. Visa tai nutiko pusmečio laikotarpyje. Paštininkų šeima liūdi netekusių mielių bendradarbių.

Valdyba posėdyje nutarė š. m. gruodžio mėn. 10 d. suruošti tradicinį kalėdinį paštininkų pobūvį. Tą progą tėvų jėgų koplyčioje bus atliktos šv. Mišios už mirusius bendradarbius — paštininkus. Sekančiais metais vasarinį pobūvį numatyta suruošti Vyčių salėje liepos mėn. 8 d. Vyriausios pobūviams ruošti šeiminiškai pakviesta Kotryna Repšienė.

Tenka pažymėti, kad paštininkų šeima išsiviję išliko solidari, daugelis narių aktyviai darbuojasi spaudoje, Balfe, LB ir kitose organizacijose. Didelėmis pastangomis ir savo lėšomis yra išleidę paštininkų atsiminimus "Nuo krivulės iki raketos". J. Janušaitis

BAIDARININKAI

Elgino 23 jauni baidarininkai ateinantį šeštadienį vyks į Kanadą, kur suplanavo atlikti 120 mylių kelionę mažiau žinomais vandenimis, ieškodami nuotykių, žuvų ir naujų vietų.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Lietuvos sporto veteranai — Paulina Kalvaitienė, Juozas Vinča ir Kazys Merkis — dažnai susitinka Bostone pasidailinti mintimis apie praeitį ir dabartinį sporto gyvenimą Lietuvoje ir čia. Prieš 50 metų jie visi trys dalyvavo Amsterdamo olimpiadoje 1928 m. Paulina — bėgimo, o Vinča su Merkium — bokso rungtyne. Juozas Vinča, tuometinis Pabaltijo meistris, nugalėjo olimpiadoje Prancūzijos meistrį Z. Tore, bet tolesniam susitikime suklupo prieš Pietų Afrikos meistrį D. McComindalį. K. Merkis buvo įveiktas Prancūzijos meistro Karango, tačiau grįžo į Kauną didžiai pasimokęs.

Apie tai iliudija jo laimėjimai 1929-32 prieš Latvijos meistrus: Berensą, Lilisoną, Lapinį ir Rūdiną, be to, prieš Karaliaučiaus meistrį Sheidą 1930.

— **JAV LB Visuomeninių reikalų** tarybai talkon ateina iš senosios emigracijos tautiečiai. Viena iš tokių talkininkų yra lietuviškai kalbanti, bet nerasanti Elizabeth Litfin, gyvenanti Naugatuck, Conn. Laiške, rašytame pirm. Aušrai Zerr, ji kukliai sumini savo kelerius metų bėgįje atliktus darbus Lietuvos laisvės klausimais. Ji kreipėsi į prez. J. Carterį, viceprez. W. Mondale, JAV senato užsienio reikalų komisijos narius, sen. L. Weicker, sen. C. Percy, sen. T. Kennedy (šis nesiteikęs net atsakyti), kalbėjo per WATR radijo stotį Jay Clark programos metu; kreipėsi į Izraelio užsienio reikalų ministeriją ir kvietė pasisakyti už Lietuvos laisvę. Ministerijos pareigūnas laišku atsakė, kad negali specifiškai kalbėti Lietuvos reikalu, bet tarptautiniuose forumuose pasisakys už laisvę visoms tautoms.

DIDŽ. BRITANIJOS

— Lietuvos rudeninis sąskrydis ruošiamas rugsėjo 2 d. Wolverhamptone. Dalyvaus estradinė dainininkė Violeta Rakauskaitė ir solistas Justas Černis, o taip pat dvi tautinių šokių grupės.

— **Dr. Ilona Gražytė** — Maziliauskienė Londone. Pravažiavusi per porą savaičių nuo galo iki galo Britaniją, po savaitę pabuvusi Paryžiuje ir Vienoje, grįždama namo, į Kanadą — Londone, porai dienų buvo sustojusi Montrealyje, kur ji apilankė Lietuvių namus, M. ir K. Barėnus. Dr. I. Gražytė Maziliauskienė šikart į Londoną buvo atitraukęs ir pats visa ko pilnas miestas ir šeimos sentimentas, nes čia yra gyvenę ir dirbę, vėliau į Kanadą "Nepriklausomos Lietuvos" redaguoti išvažiavę ir neseniai mirę jos vyrai Romas E. Maziliauskas.

Balzko Lietuvių kultūros muziejuje dalinasi įspūdžiais Chicago viešosios bibliotekos atstovas Marian Roth, Judy Farrentino, Dawn Golga ir St. Balzekas.

CHICAGOS ŽINIOS

AVIACIJOS IR VANDENS SPORTO ŠVENTĖ

Keli šimtai tūkstančių Chicago žmonių ir iš toliau atvykusių sekmadienį Michigano pakrantėje į šaurę nuo miesto centro stebėjo didžiulę aviacijos ir vandens sporto šventę. Programą atliko su vandens pašilūzomis klounai, vandens balerinos, plaukikai naujai sukombinuota būrė lenta. Laisvas leido aukštas spalvotas vandens sroves. Ore pasirodė skridikai aitvarais ir motoriniais sklandytuvais. Skraidė didžiausias pasaulio kariuomenės transporto lėktuvas, gelbėjimo uždavinius demonstravo helikopteriai. Pasirodė lėktuvas, kuris gali kilti ir nusileisti statmenai ir skristi šonais.

TELEVIZIJOJE

JAV tėvų ir mokytojų organizacija paskelbė, kad geriausios televizijos programos yra "Sixty Minutes" ir "Donny and Marie", o tarp daugiausia prievartos veiksmų perteikiančių yra "Kojak" ir "Charles Angels".

GERIAUSI PAPLŪDIMIAI

Dienraštis "Sun-Times" paskelbė Chicago paplūdimių įvertinimą, atsižvelgiant į švarą, sanitarinius įtaisus, užkandžius, prausyklas ir persivilkimo vietas, tarnautojų mandagumą, priežiūrą ir lankytojų pagėmimą. Geriausias paplūdimys — Oak St., antroji vietoj

— North Ave., Loyolas, toliau Calumet, Foster, Jackson parko, Rainbow, S. Shores, Montrose. Paskutinė vietoj — 31 gatvės. Šiaurinės Chicago paplūdimiai geriau prižiūrimi ir daugiau lankomi.

BAIGĖSI FESTIVALIS

Chicago festivalis Navy Pier baigėsi sekmadienį. Jį aplankė daugiau kaip pusė milijono žmonių. Jo suruošimas kainavo 1.7 mil. dolerių. Gal būt, tas išlaidas ir pavyks apmokėti. Jau planuojama ir kitais metais tokį festivalį suruošti.

PREZIDENTO MOTINA

Prezidento Carterio motina Lillian Carter buvo sekmadienį atvykusi į Chicago. Ją pakvietė Chicago rytų indų bendruomenė, pagerbdama ją kaip savo mėgiamiausią amerikietę, nes ji dvejus metus dirbo Indijoje kaip taikos korpuso narė.

LIGONINĖJE BUVĘS

UGNIAGIESIŲ VADAS Buvęs Chicago ugniagesių vadas Robert J. Quinn nugalėtas į Mercy Ligoninę, sutrikus jo pagrindinei arterijai prie širdies.

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 So. Kedzie Avenue
Tel. — 776-3599
Chicago, Illinois 60629

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 val. iki 1 val. d.